

ELŐFIZETÉS

BELLYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRLEVELEK:
4-hetes soros példány 20 fillér,
mindegyik következőnél 16 fillér.
Nyitási díj 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓSEF.

Kedd, március 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelkek: A tisztviselőkért. Irta: Urbán Iván.
- Az Aradi Mérnök-Egylet.
- Politikai mozgalmak.
- Hercegnő és földbirtokos.
- Királyi biztos Debrecenben.
- Érdekes árverés Aradon.
- Csaló püspök.
- Megtámadott aradi tanár.
- A bálozás halottja.
- Bánffy a koalíció ellen.
- Gyilkos viharok.
- Zsúr-témák.
- Amiről beszélnek.
- Gyermekgyilkos urileány.
- Egy földbirtokos halála balesete.
- Tárcsa: Színészelet. Irta: Könyves Jenő.
- Csarnok: Sherlock Holmes újabb kalandjai. Irta: Conan A. Doyle. Fordította: Róth László.

A tisztviselőkért!

Irta: Urbán Iván.

Arad, március 5.

Ma, amidőn alkotmányunk felfüggesztésének tényével állunk szemben, nézeteltérés magyarember és magyarember között — bármely politikai párt hívének vallja is magát — nem lehet, mert törvénytelenességgel szentesített törvény megtartásával, az alkotmány sziklaszilárd alapelveinek kijátszásával egy magyar ember sem azonosíthatja magát.

Hogy van-e lehetőség az országot ezen csufos állapotból kivezetni és egy egészséges alapon újból felépíteni, ennek

fejtegetésébe nem bocsájtkozom, ezt illetékebb emberekre bízom, de mint vármegyém huzamosabb időn keresztül önzetlenül szolgált tisztviselője, kötelességet vélek teljesíteni, ha annak törvényhatósági bizottságát, illetve a bizottság minden egyes tagjának figyelmét az alábbiak figyelmes elolvasására és megszívlelésére kérem fel.

Törvényhatóságaink történeti multja, az a sok nagy és eredménydus küzdelem, amely nem egy ízben védte meg a vármegyék és városok törvényhatósági közgyűlés-termének falai között hazánk önállóságát; és a fontos közjogi állás, amit törvényhatóságaink a magyar állam szervezetében elfoglálnak, megkívánja, hogy az első kínálkozó alkalommal fel-emeljék szavukat azon végzetes fordulattal szemben, amely közviszonyainkra az országgyűlés feloszlásával bekövetkezett. Mentől súlyosabbak a bajok s mentől sötétebb veszedelmek vesznek körül, annál fontosabb az, hogy önként fel ne adjunk semmit a jogok azon köréből, mely az alkotmány védelmében a nemzeti társadalom számára nyitva maradt, s a törvényekhez ragaszkodva, a törvénytelenesség ellen küzdve és tiltakozva, nem szabad utolsó percig sem feladni a törvényhatóságok és községek önkormányzati hatáskörét, a közhatalom gyakorlásából meg kell a nemzeti önkormányzat számára annyit mentenünk, amennyit csak képesek vagyunk, mert minden talpalattnyi

tér drága s minden jogfeladás gyengíti erőnket, gyengíti ellenállási képességünket. Ezen szempontok lépnek aggasztó súlylyal előtérbe a vármegyék, városok és községek tisztviselői helyzetének elbírálásánál.

Ugyis, mint volt tisztviselő, de ugyis, mint Aradvármegye törvényhatósági bizottságának egyik legöregebb tagja, minden politikai pártállás kizárásával, tiszta lelkiismerettel állítom, hogy a tisztviselői kar csak azon esetben tagadhatja meg felsőbbségének az engedelmisséget, ha az tőle törvénytelenességet követel.

Epen úgy, mint az államgépezet más szervezetének, a vármegyei és községi tisztviselőnek sem tartozhatik hivatalos hatásköréhez a létező kormánypolitikai helyzetet megállapítani s a hivatalos kötelességek mikénti teljesítését ettől függővé tenni.

Hiszen a tisztviselők renitenciája nem is tartóztathatja fel egy törvénytelen kormányt romboló munkájában.

A végrehajtó hatalom tulkapása ellen nem a tisztviselők renitenciája, hanem az egész nemzet ellenállása nyújthat csak garanciát.

Egy törvénytelen kormány, a kezében lévő hatalommal visszaélve, keresztül gázol az ellenszegülő tisztviselőkn, s helyüket más a közszabadság eltiprására alkalmas, mindenre képes elemekkel tölti be.

Az eredmény az lesz, hogy a nemzet gyengébb lesz néhány ezer művelt, öné-

Színészelet.

Irta: Könyves Jenő.

Érdemes élni egy színésznek?
Hogyné! Van-e a világon ember, akinek ragyogóbb az élete?
A dicsőség! a mámor! az illúzió!

Jenő halvány, vézna, beteges gyerek volt. Együtt jártuk a vásárhelyi kollegiumot. Mind a nyolc osztályt. Olyanok voltunk, mint az ikrek. Együtt és egyformán rajongtunk a színészetért. Együtt laktunk egy kis földes szobáczkában egy cserepesnél. Tisztességes eledelhez csak akkor jutottunk, ha hébe hóba Jenő anyja egy kis elemózsiát küldött. Az én szüleim rettenetesen szegények voltak.

Ha színészek jöttek a városba, mi minden nap elmentünk a színházba (a Fekete Sas szállodában). Titokban a rubás kosarakat szállítottuk a színházhoz és vissza saját fogatunkon, a színészek nagyon szerettek bennünket és cselédjegy volt minden nap.

Minden héten legalább is négy-öt nap le voltunk csukva. A vén pedellus ismerte már az egész színirodalmat. Boldogok voltunk végtelenül, ha a bezárt osztályban egy darab kukorica görhe mellett referálhattunk a vén süket pedellusnak a színházról, az előadásokról, a színészekről; no meg a színésznőkről is, mikor már az 5-6-ik osztályt jártuk.

Jenő mindig halvány volt, beteges, vér-

szegény. Annyi vasat szedett szegény, hogy a legelőkelőbb tandler is megirigyelhette tőle a sok ócska vasat.

A maturán szerencsésen átbuktunk mindketten, nem nagyon jelesen, de tűrhetően; no már úgy, ahogy a színházba járó diákoknál szokás.

Színész lett ő is, én is! Egybeforrott a lelkünk, a vágyakozásunk, a gondolatunk. Egy ripacs társulattal világnak indultunk. Szegedi Miska volt a direktorunk. Olyan nevezetes név ez a színészvilágban, mint néhai Hazafi Veray János neve a költők között. Tőle eredt tulajdonképen az általánosságban elterjedt „marha” szójárás. (Pardon! Ezzel nem akarok véteni Ujházy mester ellen.) Vele történt meg az eset, hogy egy esős, csunya napon beállított Lonovics-hoz, a csanádi főispánhoz, nagy, ócska, paraszt paraplival, melyet feje fölött tartott. Ledobta magát egy plüss ülőkére és prima intrada ráfőrmédt vastag hangon a főispánra:

— Marha! Add ki a várost!

A főispán majd lefordult a székről ijed-
tében. Azt hitte, valami örült szabadult ki a Lipótmezőről. Csakhamar kiszült azonban, hogy ez Szegedi Miska színigazgató.

A differenciákat eisimitották, annak rendje-
módja szerint. Akkor könnyebben lehetett még a főispánokkal boldogulni, mint manapság.

Ennek a direktornak voltunk mi ketten tagjai. Én és szegény Jenő. Az iskolából egyenesen a színpadra léptünk. Egy év leforgása alatt valóságos marhává vedlettünk. Több

„marha” jelzőt kaptunk a direktortól, mint májdlingot. Ez bizonyos és szent! Akkor még nem létezett a trikó-kultusz és a drámai művészet a saját kenyerét ette. Es habár csak kenyér volt is, de nem *hegyelem-benyér*.

Tavaszkor nyílik a természet! Tavaszkor virul az élet! Tavasszal nyitja szirmait a mezei virág. A mi új életünk is tavaszkor bontogatta ki szárnyait és repültünk örömlittasan, boldogan, bár üres gyomorral és üres zsebekkel, az egetverő művészet ragyogó hazája felé. Jelszavunk volt: Pro literis et artibus!...

Ezzel indultunk a nagy utnak. Koplaltunk eleget és gyalogoltunk sokat, lyukas cipőben, hegyen-völgyön át, csikorgó hidegben és hófuvatagokban. Egy-egy becsületes lelkű, de szegénysorú mesterember néha-néha megszánt bennünket. Befogadott a házába. Elszavaltunk neki egy-két hazafias verset Petőfitől és megtraktált bennünket jó keménymagos levessal és sült szalonnával.

Ilyenkor mindig egy ágyban háltunk szegény Jenővel. Előhozták az ágyneműt a fészér alól, a jó puha szalmát és megágyaztak a jó puha földre. Szegény Jenő ilyenkor végig köhögte az éjszakát. Egy paraszt szűr volt a takarónk, melyen több volt a negatív, mint a pozitív.

En elaludtam, sőt horkoltam is. Jenő meg folyton takargatott, nehogy megfázzam. En azért fáztam, de aludtam is. Jenő nem aludt, de fázott, sőt még köhögött is, eközben memo-

zetes, hazafias családdal; a közhatalom gyakorlása pedig — a nemzeti érdekek rovására, veszélyeztetésére és tönkretevésére — a legrosszabb, legveszedelmesebb kezekbe kerül.

Oly nehéz harcok küszöbén állunk, ahol a rendelkezésünkre álló erőt kimélnünk kell; a viszonyok által okvetlenül meg nem követelt vérvesztéssel nem szabad ellenállási erőnköt csökkenteni; a hatalom gyakorlásának eszközeit végső szükség nélkül kezeinkből önként kiadni dőreség lenne.

A magam részéről mindig végzetes hibának tartottam, hogy a törvényhatóságok egy része általánosságban az engedelmesség megtagadására utasította tisztviselőit. Ma már egyes vármegyék példája szomorúan illusztrálja ez eljárás hibás voltát.

Egész vármegyék tisztikara állását veszti, a segélyezésre vonatkozó s egy tisztviselő önértékét különben is ki nem elégíthető ígéretek eredménytelenek maradnak, a legjobb esetben is csak ideig-óráig tartó ellenállást nyújtanak, de semmi esetben sem biztosítják jövőjüket, nyugdíjigényeik kielégítését; az elmozdított tisztviselők pedig ahelyett, hogy állásaikban maradva, *tevékenységi körükben a nemzeti küzdelem egy erőforrását képeznék, a legtöbb esetben oda dobálnak a lélekükből anyagi gondok martalékául, s helyüket ellenszegülés és nehézség nélkül veszik át és gyakorolják a közhatalmat a törvényhatóságok intenciója ellenére, ereje gyengítésére, a közérdek hátrányára, a legközelebbi választásig helyettesített oly existenciák, akik bizonyára nem a köz és egyéni jogok védelmére, hanem önző okokból s vak eszüközül ajánlották fel szolgálataikat.*

Mint hogy pedig a helyzet napról-napra jobban kiélesedik, s égetően szükségessé vált, hogy az existenciájában fenyegetett tisztviselői kar s az ezek esetleges tömeges elmozdítása és kicserélése által súlyos veszélynek kitett társadalom és nemzeti ügy megmentésére valaki önzetlenül s szent meggyőződése által áthatva emelje fel szavát, intéztem e sorokat Aradvár-

megye hazafias érzelmű törvényhatósági bizottsági tagjaihoz kérve őket újból, szíveleljék meg az ezen sorokban közlötöket.

Végül pedig legyen szabad ezen felszólalásomat azzal berekeszteni, hogy: amíg egyrészt szilárdon állva törvényeink, jogaink alapján, e védbástyából verjük vissza egyesült erővel, lelkes kitartással az alkotmányunk ellen jövő támadásokat, másrészt hirdessük nyíltan, hogy a nékünk ma erősségünket képező tisztviselői kar csak gyengitene a nemzet ellenállási erejét, s haszon nélkül dönti magát végveszélybe, ha állását *végső szükség* nélkül elhagyja, vagy elmozdítottatja magát indokolatlan renitencia által, s ezzel csak fokozza a nemzetre háruló csapásokat és veszedelmeket.

Ezekután tehát, szerény nézetem szerint, erkölcsi és hazafiui kötelessége minden megyebizottsági tagnak érvényre emelni azt a kétségtelen igazságot, hogy a tisztviselői kar azzal tesz a közönségnek s a nemzeti ügynek elévülhetlen szolgálatot, ha — mindaddig amíg egyáltalában lehetséges — állásában, a közhatalom gyakorlásában megmarad, és hiven szolgálja a nemzeti ügyet.

Az Aradi Mérnök-Egylet.

(Tíz éves jubileum.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 5.

Az idén tölti be fennállásának tizedik esztendejét az *Aradi Mérnök- és Építész Egylet* és valószínűleg meg is ünnepli az év folyamán ezt a nevezetes évfordulót. A jubileum már szóba került az egylet vasárnap tartott rendes évi közgyűlésén is, amely a tagok élénk érdeklődése mellett folyt le.

Hegedűs László elnök megnyitván a közgyűlést, lendületes szavakkal üdvözölte az egybegyűlteket. A napirend első tárgya az évi jelentés volt.

Rozvány Pál titkár kimerítő jelentésében ismertette az egylet múlt évi tevékenységét és jövő évi programját, tekintve pedig, hogy az egylet ez évben tölti be fennállásának 10 ik évét, részletesen ismertette ezen kulturális és

társadalmi hivatást betöltő egyesületnek történetét is. Ezen történet adatai lényesen igazolják azt a törekvést, amelylyel ez az egylet feladatának mindenkor megfelelni kívánt. A közgyűlés a titkári jelentést lelkesedéssel vette tudomásul és elhatározta, hogy Rozvány Pál titkárnak az egylet érdekében kifejtett munkálkodásai és fáradozásaiért jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék, a titkári jelentés pedig egész terjedelmében kinyomattassék és a tagoknak megküldessék.

A pénztári jelentés tudomásul vétetett és a felmentvény ugya pénztárnoknak, mint a vezetőségnek megadatott.

Tárgyalta és elfogadta a közgyűlés a Mérnök- és Építész-Egyletek Országos Szövetségének létesítésére, valamint az egylet alapszabályainak módosítására vonatkozó indítványokat.

A közgyűlés során jelentette az elnök, hogy *Hajek Rezső*, az egylet eddigi buzgó pénztárnoka állásáról lemondott. A közgyűlés Hajek Rezsővel szemben legelőnkebb rokonszenvének adván kifejezést, felkérte őt lemondásának visszavonására. Ezután következett a választmány és a számvizsgáló bizottság tagjainak megválasztása, mely a következő eredménnyel végződött:

A *választmányba* megválasztottak: ifj. Nacht-nébel Odón, Tüdös Béla, Sármezey Endre, Papp Ferenc, Katona Béla, Keller Izsó, Gulányi Rezső, Stengl Andor, Reisinger Sándor, Hajek Rezső, Kocsis Lajos és Laczay István mérnök tagok; Dörner Emil, Heinrich Sándor, ifj. Léc Rezső, ifj. Neuman Adolf, Reinhart Kálmán és dr. Töt-össy Géza nem mérnök tagok. A *számvizsgáló bizottság* tagjaivá megválasztottak: ifj. Nesnera Aladár, Somogyi Jenő, Török Lajos és Lészai Ottó.

A közgyűlés az elnök lelkes élettelisével ért véget.

Hercegnő és földbirtokos.

(Egy válópör aktáiból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 5.

Ismét egy újabb fejezetéhez jutott az a szomorúan érdekes békésmegyei válópör, amelynek szereplői egy vérbeli hercegnő, annak a római birodalmi hercegi családnak a sarja,

rizálta vacogó hangon „Romeó” szerepét (a fiatal szerelmes színészek ideája).

És mult egy esztendő. Jenővel összeforrt a lelkem. Együtt laktunk most is, mint diákságunk idejében, együtt háltunk, együtt ettünk, koplaltunk. Szóval együtt nyomorogtunk!

Az ambíció, a törekvés, a dicsőség utáni vágyakozás, a művészi hiúság, egyszerre hirtelen megszakította az iker barátságot. Ő is jó színész lett. Én is. Azaz kinyílt a szemünk. A színpad, meg a jó szerep belénk oltotta a sötét intrikát, ez természetes. Ha a jobbik szerepet ő kapta, lelkemből gyűlölttem őt. Ha én játszottam egy jobb szerepet, ő megütött volna fojtani egy kanál vízben. Halálos ellenségek lettünk! A szó teljes értelmében gyűlöltük egymást! Ki hitte volna ezt? . . .

A vége ez lett, hogy mind a ketten ott hagytuk a „marha” direktort. Ő Szilas Ba hátra, én pedig Simon-Tornyára szerződtem hősszerelmesnek.

Egy év múlva összehozott bennünket a sors Budapesten a Pannónia kávéház előtt. Ez volt abban az időben a ripacsok tanyája, (illetve az igaz utódokké. Jenő, amint meglátott, szó nélkül a nyakamba zuhant és úgy szorította a nyakamat, mintha meg akarna fojtani. A tiszta új gallérom csupa víz lett az ő forró könyeitől. (Akkor vettem 20 krajcárért.) Én nem könyeztem, de úgy éreztem magam, mint Hamlet, amidőn meglátja apja szellemét, kit őrüit rajongással imádott! Egy jó negyed óráig néztünk egymásra szólanul. Ez mindent megmagyaráz . . . Ő még halványabb volt, mint

azelőtt. A mély nallgatást az ő köhögése törte meg. Én szóltam hozzá előbb.

— Még mindég köhögsz Jenő? . . .

Eszrevette arcomon a mély sajnálkozást. Könyeit nevetésbe fojtotta. Színészkedett szegény Jenő. Ismét a régi jó barátok lettünk. Ő nem játszolta el az én szerepeimet. Én sem az övét . . .

Abban az időben létesült a színész-egyesület, ott levizsgáztunk mind a ketten fényesen. Ő elszerződött Szolokra, én meg Kecskemétre. Sikereinkről sokat írtunk. A jó kritikákat mindég elküldtük egymásnak, a rosszat nem. Néha szerelmi kalandjainkról is írtunk. Ő nem igen írt ilvesmikorl.

Édesanyji hívogató levelet elküldte hozzám, de én nem tudtam elolvasni, mert minden második szót eimesott az anyai köny. Jenő akkor már tulságosan halvány volt. Sokat köhécselt, de csak köhécselt, nem köhögött és éppen ez volt a baj. Ugy írta, hogy szanatóriumba akarják vinni, mert vérszegény, de nemsokára egészséges lesz újra. (Ujra? . . . Szegény Jenő!) Nem tudott sehogy sem megválni ettől az életől, a színpadtól, pedig ez segített volna rajta.

Két hó elteltével, éppen jutalomjátékom napján egy párlekedulát látok kifüggesztve a probatáblán. Nem merem közel menni. Megálltam birtelen. A szívem összeszorult, erősen lüktetett és az ajkamra hulló két forró köny c-epp berontott szívem közepéig és tudtam, hogy szegény Jenő már nem köhög.

A kórházban halt meg. Én nem lehettem

mellette. az ő gyerekpajtása, az ő halálos ellensége. Sokáig sirattam. Sokáig busultam utána. Azután lassan lassan elfelejtettem őt.

Belsőem nagy színész lett. Eismert rendező stb. stb . . . vastapsokat kaptam. Babér és ezüst koszoru volt bőven. Tanultam is sokat, az igaz. Szerelmes levelet mindennap hozott a posta. Viszonyom volt elég. A gyümölcsös kofától kezdve a grófnőig. Fényes dicsőségek, az illuziók gyönyöre, a kőj, a mámor netovábbja! — — — Husz éve már ennek. Ma már nem vagyok predestinálva a szerelmes szerepkörre. Miért? . . . hiszen a hajam még koromfekete, az arcom sima, járásom, tartásom egyenletes, organumom tiszta? . . .

Mindegy! Még sem hiszik el, hogy a szerelmes szerepkört be tudom tölteni. Nem hiszik, különösen az asszonyok! . . .

Lettem, vagy leszek hát jellem, vagy apaszit szil! Ez is művészet. Ehez is kell tudás, értelem, intelligencia.

Igen, de már akkor nem szeretnek, csak megtűnnek, a nők! . . .

Azóta minden értékes holmim a zálogházban van. Az arany óráim és láncom, mit a főispánnal adott, az ezüst koszoruim, mit jutalomjátékaimon kaptam az „Egyletek” elnököitől.

A zálogcédula már régen . . . régen . . . lejárt.

Minden nap a növéremhez járok most ebédelni, neki is szegénynek igen szűken telik, de hát csak nem lehet éhen halni? . . . ez mese beszéd! Mégis rosszul tanultam meg az éle-

amelynek egyik legnevesebb tagja XIII. Ince pápa volt: *Odescalchi* Alinka Mária Julia hercegnő és férje, *Kövér* Gusztáv pusztakéki és csabacsüdi duszgazdag földbirtokos.

Egy regényt beszélnek el ezek az akták, amelyek tizennégy tömött oldalt töltenek be. Irta pedig ezt a regényt ez élet, amely tavaszszal kezdődik és sivar, lombjavesztett őszbe, majd téibe fut.

Odescalchi hercegrő és Kövér Gusztáv boldogtalan házasságának kulisszatitkai nem egészen ismeretlenek Békésmegye közönsége előtt. A válópör, amelyet a hercegnő indított meg egy évvel ezelőtt, a *gyulai* kir. törvényszék előtt folyt le és a héten eljutott utolsó fejezetéhez, amelynek a csattanója az, hogy a bíróság *felperes hercegnőt elutasította keresetével*, vagyis megtagadta a házasság elváltását és a hercegnő jogi képviselőjének, *Sztéhló* Kornél budapesti ügyvédnek 580 koronában, Kövér ügyvédjének, *Keller* István dr.-nak pedig 436 koronában állapította meg a díjait. Az ítélet, valamint a terjedelmes indoklás az ügyet előadó *Jankovich* Tihamér törvényszéki bíró munkája s az ítéletet kimondó tanácsnak *Novák* Kamill kúriai bíró, törvényszéki elnök volt az elnöke.

A regényes akták nagyon, nagyon sokat beszélnek a szép hercegnő és a duszgazdag nábob családi életéről. Elmondják, hogy 1902. augusztus 11 én léptek házasságra s mindjárt leköltöztek a békésmegyei csabacsüdi kastélyba ahová a legnagyobb boldogság költözött be. Az a szerelem, amely a csabacsüdi kastélyba beköltözött, nagyon is hamar elrebbent. Mert talán nem volt semmi közössége az igazi szerelemmel, hanem talán csak aféle kalandos érzés volt, amelyről lekopott a varázs, elszállt a mámor.

Beszélnének a hivatalos akták, amelyek elmondják, hogy a hercegnő azzal vádozta meg a férjét, hogy az gyengédtelenül, durván bánt el vele, sem maga, sem más által el nem ismertette a háza urnőjének, csak hiúságból vette őt el és kicsapongó életet élt. Meg még több ilyen és ilyenebb vádat emelt a hercegnő.

Ezek a vádak, bárha még oly szépséges ajakról is hangzanak el, nem felelhetnek meg

tet. Szegény Jenőnek nem voltak ezüst koszorú, sem aranyórája, nem is érezte azt, amit én... En vérszegényebb vagyok mint ő és nem is köhécsellek. Pedig engem az élet tanította komédiára, nem a színészkisiklóra. En nem jártam faszteron, lak cipőben, fényes cilindert sem viseltem, mégis rosszul tanultam meg az „élet“ szerepét.

A nők leszorítottak a szerelmes szerepkörrel. Az igazgatók leszorítottak a jellem szerepkörrel, az aglegényi élet leszorított az apa szerepkörrel...

Mi leszek hát most?...

Nyugdíjas! Tíz év múlva már kapok nyugdíjat! És addig?

A véletlen szerencse összehozott a napokban egy gazdag földbirtokossal, roppantul felidicsérte előttem a gazdaságát. Dicsekedett, hogy vaggonszámra van neki a „rózsa“ és a „hópehely“ krumplija.

Rögtön beadtam ezt egy derék krumpliszidónak! A seftet megcsinálták, vásárolt három vaggon krumplit és kezembe nyomott 80 koronát.

Ezt *becsületés* uton szereztem! — Ez milyen szerepkör?...

Az egyik a kórházban hal meg mindenkitől elhagyatva, a másik nyugdíjaztatása napján főbe lövi magát, a harmadikból krumplivígó lesz!

Befellegzett már annak, aki a komédiás életre adta magát!

a váláságnak, mert az elutasított kereset indoklása meg szószerint ekképpen végződik:

... Miu'án felperesnek (a hercegnőnek) nem sikerült alperes (a férj) terhére bizonyítani azt, hogy vele durván és gorombán bánt, hogy *ő őt női becsületében mélyen sértő kifejezésekkel illette*, hogy róla jó hírnevét veszélyeztető rágalmat terjesztett, hogy az együttélés tartama alatt avagy azután erkölcsstelen életmódot folytatott volna, és hogy őt szándékosan és hűtlenül elhagyta; és mivel a család életben elforduló surlódások még nem képeznek olyan törvényes okokat, amelyek a házasság felbontását indokolták tennék, főleg akkor, amikor az egyik fél engedékenysége a másik fél hibáját szerezte le és gyengédséggel igyekszik javítani, és mivel az ilyen ellentétek még a magát esetleg sértve érzett fél részére sem tehetik a házassági együttélést annyira elviselhetővé, ha csak más indokok nem vezérlik, hogy a házasság felbontását kérhetné: ez okból a felperes keresetével el kellett utasítani.

A gyulai törvényszék ítélete természetesen nem az utolsó szó ebben az érdekes pörben. Sőt! A hercegnőt képviselő *Sztéhló* Kornél, a válópörök „nagy mestere“, már készíti a felebbezést a *nagyváradi* királyi táblához és ha ott se választják szét a házaspárt, felviszi az ügyet a kúriához.

Politikai mozgalmak.

(Beszámoló és szervezkedés.)

— Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, március 5.

A képviselőház feloszlása óta, bár a gyülekezési jog megszorított, mégis elevenebben lüktet a politikai élet a vidéki kerületekben. A volt képviselők, ahol csak lehet, megtartják beszámolóikat s a pártok szervezkednek az elkövetkezendő választásra.

(Nagy Sándor Apátfalván.)

Nagy Sándor dr., a nagylaki kerület volt országgyűlési képviselője vasárnap délelőtt tartotta beszámolóját a kerületéhez tartozó *Apátfalva* községben. A volt képviselő, akit utjában *Benedek* Arpád és *Avarfy* Géza kísérték el, nagy néptömeg várta a vasúti állomáson. Az apátfalvai függetlenségi párt nevében ott *Jung* Antal elnök mondott lelkesedéstől áthatott üdvözlő beszédet, biztosítván Nagy Sándort választóinak bizalmáról. Ezután a fogadásra összegyűlt választók lelkes hangulatban kísérték volt képviselőjüket a függetlenségi körbe, ahol megtartotta beszámoló beszédét. Ezt megelőzőleg egy incidens zavarta meg a beszámoló gyűlés lefolyását.

Az óriási számmal összegyűlt közönség, ugyanis nem fért be a kör helyiségeibe, miért is a beszámolót az udvaron akarták megtartani. Ekkor azonban egy csendőrszakasz jelent meg, amelynek vezetője felszólította *Jung* Antal pártelnököt, hogy vonuljanak a kör helyiségeibe, mert *Farkas* László alispán helyettes engedélye *csakis zárt helyiségre szól*. A népet felingerelte a csendőrök közbelépése és már-már összeütközésre került a sor, de a pártvezetőség higgadt fellépésével elejét vette a bajnak. A gyűlés szónokai és a választók egyrésze ezután bevonult a körhelyiségbe, a külsőkedtek pedig az udvarról hallgatták végig a szónokokat.

A beszámoló-gyűlést *Ocskay* Gyula, az apátfalvai függetlenségi kör elnöke nyitotta meg, meleg szavakban üdvözlőlvén Nagy Sándor dr.-t és a megjelent vendégeket.

Ezután Nagy Sándor dr. megtartotta beszámoló beszédét, amelynek egyes passzusait

percekig tartó éljenzéssel fogadták a választók. Rámutatott arra a szomorú helyzetre, melyben most Magyarország van és amely odáig vezetett, hogy a nemzet képviselői csendőri asszisztencia mellett, zárt helyiségben kénytelenek beszámolni működésükről. Végül annak a hitének adván kifejezést, hogy az abszolutizmus nem állandósulhat, viharos tapsok között befejezte beszédét.

Utána *Avarfy* Géza tartott beszédet, amelyet nagy lelkesedéssel fogadott a gyűlés. Majd *Benedek* Arpád tüzes hangú beszédben bizonyította a mestani helyzet tarthatatlanságát. *Ocskay* Gyula nagy hatást keltő felszólalása után *Kardos* Noé községi bíró tartott mély hatású beszédet, amelyben kijelentette, hogy a végletekig ellentáll a hatalomnak. *Oláh* Arpád, a csanádpalotai függetlenségi párt kiküldöttje kijelentette, hogy Csanádpalotán nincs egy ember sem, akit eltántoríthatna a hatalom.

Ezzel a beszámoló gyűlés véget ért. Nagy Sándor dr. jövő vasárnap *Földesákon* tart beszámolót.

(A kisjenői ellenzék.)

A kisjenői választókerület szövetkezett ellenzéke vasárnap tartotta meg szervezkedő ülését Kisjenőn. A megyei ellenzék vezető férfiai közül megjelentek a szervezkedésen *Károlyi* Gyula gróf, *Friebeisz* Miklós, *Vásárhelyi* Dezső, ifj. *Mahler* György és *Barabás* Béla dr., Aradváros volt országgyűlési képviselője. A kisjenői vasúti állomáson *Lázár* Zoárd dr. üdvözlötte a vendégeket, akik közül *Károlyi* Gyula gróf köszöntö meg az üdvözlést.

A szervező gyűlést, mely az iparoskör házában udvarában folyt le, *Krályi* Gyula kir. tanácsos nyitotta meg. Utána *Károlyi* Gyula gróf mondott hosszabb, zajos tetszéssel fogadott beszédet, melyben kifejtette, hogy a mostani harc nem a király ellen folyik, hanem annak rossz tanácsadóit ellen, akik a mai szomorú viszonyok közé sodorták az országot.

Most *Barabás* Béla dr. állott föl szólásra és lendületes, gyújtó hatású beszédet tartott. Ugy érzem magam, mondotta többek között, mint az a tetre vágó katona, akit egy nagy város védelmére rendeltek ki, de utjában megfosztották a fegyverétől és az uniformistól. A világot, folytatta *Barabás*, a föld és a víz alkotja. A föld a nép, a víz a király. Míg a víz a medrben marad, termékenyítő hatása van, de mihelyt kicsapong, elárasztja a nép vagyont, tulajdonát és jogait. A víz az emberektől csak egy részen óhajtott az emberek házába behatolni, míg végre lyukas lett minden ház: az egész alkotmány. Beszéde végén örömet fejezte ki a polgároknak most tapasztalt lelkes hazafiságán és buzdította őket, hogy tartssanak ki híven a nemzeti eszmék mellett, mert nem sokára pirkadni fog egy jobb jövő hajnalhasadása.

Barabás után *Momák* Döme dr. mondott román nyelven beszédet.

A gyűlés folyamán *Lengyel* Sándor dr. ternoval főszolgabírótól és a pécskai ellenzéki párttól üdvözlő sürgöny érkezett, *Lázár* Zoárd dr. pedig felolvasta a *Kossuth* Ferencnek küldött sürgöny szövegét.

A választókerület szövetkezett ellenzékének elnöke *Krályi* Gyula, társelnöke *Lázár* Zoárd dr. lett.

A csendőrségnek illetékes helyről meghagyták, hogy a gyűlés folyamán ne mutatkozzék.

A gyűlés után, mely példás rendben folyt le, társas-lakoma volt, melyen *Károlyi* Gyula gróf, *Barabás* Béla dr. és még többen lelkes feiköszöntőket mondtak.

Királyi biztos Debrecenben. Bevonulás szuronyerdővel.

(Naszádyt megdöbölték.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 5

Debrecenben ma volt a királyi biztos fogadtatása, amely meglehetősen zajosan, a konszignált helyőrség és rendőrség asszisztálása mellett folyt le; mindamellett nem lehetett megakadályozni az utcai zavargásokat. A királyi biztos bevonulásáról tudósítónk a következőket jelenti:

(Előkészületek.)

Ma reggel hét órakor a budapesti központi pályaudvaron megjelent Naszády Iván, Hajdúvármegye és Debrecen város királyi biztosa, egy belügyminiszteri osztálytanácsos, Tóth János rendőrkapitány és négy fővárosi detektív kíséretében. A pályaudvaron a 16. huszárezrednek egy őrnagyja és két főhadnagya és a 82. gyalogezrednek egy zászlóaljja fogadták a királyi biztost, aki a 7. óra 25 perckor induló gyorsvonat szalonkocsijába szállt és elutazott Debrecenbe. Püspökladányban egy csendőrhadnagy és nyolc csendőr szállt be a kocsiba és Debrecenbe kísérte Naszádyt.

A debreceni pályaudvaron óriási katonai készültség várta a vonatot. Az egész helyőrség mozgósítva volt és a csendőrség valóságos megszállta Naszádynak a Rákóczi-utca 11. száma alatt levő lakását. Gyarmati István háztulajdonos nagyon fölháborodott a házában történt katonai intézkedések miatt és főszozlította Naszádyt, hogy azonnal távozzék a lakásból, ő — a háztulajdonos — hajlandó a félévi házbért is visszafizetni. Naszády azonban nem távozott és a csendőrség is ott maradt.

Vaday László dr. kormánybiztos ma reggel nyolc órakor az összes iskolásgyerekeket hazaküldte, nehogy a katonaság és rendőrség által megszállott utcákon valami baj érje őket.

(A megérkezés.)

Pontban 12 órakor érkezett a gyorsvonat a pályaudvarra. A szalonkocsiból először a csendőrhadnagy és négy csendőr szállt ki. Utána Naszády és a miniszteri osztálytanácsos, majd ismét négy csendőr lépett ki a kocsiból. Elsőnek Reznicek százados, a díszszázad parancsnoka jelentkezett a királyi biztosnál, majd Vaday László dr. kormánybiztos tisztelettel képen:

— Jelentem alálasson Vaday László dr. vagyok, Debrecen város kormánybiztosa.

Ezután egy csendőrhadnagy tett jelentést arról, hogy hány embert vezényelt ki a pályaudvarra és hogy gondoskodott a királyi biztos személyének biztonságáról. Naszády ezután kíséretével a vasúti állomás előtti térségre vonult, ahol a 19. számú bérkocsiba szállt. Vaday dr. szintén beszállt a kocsiba és épen helyet akart foglalni a királyi biztos balján, amikor a miniszteri osztálytanácsos kiküldte a kocsiból, hivatkozva arra, hogy első sorban neki van joga a királyi biztossal egy kocsiban bevonulni a városba.

A menet most már megindult a városba. Elől egy kétfogatu bérkocsin az újságírók mentek, majd lovas és gyalogos rendőrök következtek. A 89. ik gyalogezrednek egy zászlóaljától és egy század huszárságtól körülvéve jött azután Naszády kocsija. Az egész menetet lovas csendőrök és huszárok zárták be.

(Utcai zavargások.)

A pályaudvar előtti téren, valamint az utcákon nagy néptömeg hullámzott, amely folyton abcugolta a királyi biztost. A pályaudvar

előtt abcugoló néptömeg elhallgattatása végett egy csendőrhadnagy a nép közé vágatott és kardlappal megdöbölt a tömeget. Ez viszont kövekkel megdöbölt a csendőröket, mire ezek kardlappal szétverték a népet. Több ember megsebesült; Ludmann Gyula I. éves teológiai hallgatót, ki kövel megdöbölt egy csendőrt, feltűzött szuronyokkal kísérték be a csendőrség fogházába.

A királyi biztos ezután minden incidens nélkül ért lakására, melyet díszőrség, egy század gyalogság és egy század Vilmos-huszárőríz.

Későbbi távirat jelenti: Amint utólag kiltunt, a vasút melletti Petőfi-téren a tömeg zászórral támadta meg Naszády kocsiját. A kövek azonban nem találták a kocsit, csupán néhány huszárt értek. A lovasrendőrök ekkor attakot intéztek a tömeg ellen és szétkergették azt. Közben mindkét részről több sebesülés történt. Ludmannon kívül még három teológust és egy köművest tartóztattak le, mert ködöbölték őket. Feltűnt, hogy a gyalogság, a huszárság, valamint a városi rendőrség is teljes díszben vonult ki a királyi biztos fogadására.

A királyi biztos háza előtt nagy néptömeg verődött össze, úgy, hogy a rendőrök kénytelenek voltak azt szétverni. Ez alkalommal is több sebesülés történt.

Naszády még nem mozdult ki szobájából. Senkitem fogad és Vaday dr. kormánybiztosnak, aki tisztelni akart nála, azt üzentette, hogy nincs abban az állapotban, hogy fogadhassa. Azt hiszik, hogy Naszády 48 órán belül összehívja a törvényhatóságok közgyűléseit. A megyebizottsági tagok becsületszóval kötelezték magukat, hogy nem jelennek meg a közgyűlésen. A városban valószínűnek tartják, hogy a királyi biztos fel fogja függeszteni Hajdúvármegye és Debrecen autonómiáját. A hangulat nagyon elkeseredett, de a városban rend uralkodik.

Érdekes árverés Aradon.

(A fényűző varrónő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 6

Vargai Krisztina varrónő az idők folyamán, mint pontos fizető, nagy hitelt tett szert az aradi kereskedők között. Az utóbbi időkben is meglehetősen magas összegű, 10,000 koronát meghaladó bevásárlásokat tett, mikor azonban fizetésre került volna a sor, a kereskedők hiába várták a pénzüket. A dolog porre került s csakhamar megtörtént Vargai Krisztinánál az első foglalás.

A végrehajtó meglepetve látta, hogy a varrónő lakásberendezése bármely nagyvárosi háznak is díszére válnék. Maguk a butorok igen tekintélyes összeget képviseltek. Leis foglaltak mindent, többek között egy cobolyprémes buadékot is, amely azonban nagyon kedves lehetett tulajdonosnőjének, mert könnyes szemmel esengett, hogy azt ne foglalják le.

A végrehajtás után pár nappal Vargai Krisztina eltávozott lakásáról, miután előbb minden ajtót gondosan lezárt. Azóta három hét múlt el s noha az ingóságokra már az árverést is kitűzték, Vargai Krisztina nem jelentkezett. Az aradi kir. járásbírósnak ennek folytán ügygondnokul Deutsch Izso dr. ügyvédet nevezte ki számára.

A hitelezők képviselői: Somló Armin dr., Sugár Jenő dr. és Winter Adolf, továbbá a kirendelt ügygondnok ma foganatosították az árverést Vargai Krisztinának a templom utcai Robitsák házában levő lakásán. Az árverést Najmányi Béla bírósági végrehajtó vezette.

Noha az egyes holmik igen alacsony ára-

kon keltek el a népes árverés folyamán, egyedül a fényes lakásberendezésért mégis befolyt 2080 korona. Három szobára való butorért árverésen vajmi ritkán érhető el ilyen eredmény. A befolyt összeg meghaladja a 8000 koronát, ami azonban korántsem elég az adósságok fedezésére. Amint értesülünk, egy aradi cég mintegy 10000 koronáig van érdekelve Vargai Krisztinánál.

Gyermekgyilkos urileány.

(A fivére áldozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 5

Szomoruan borzalmas szerelmi dráma végső jelenete játszódott ma le a pestvidéki esküdtbírósnak előtt. Egy jobb családból származó megtévelyedett úri leány megölte ártatlan gyermekét, akinek apja a leány vérszerinti fivére volt, hogy ne legyen élő tanuja a földön az ő végzetes botlásának.

Az érdekesítő bűneset előzményeiről és tárgyalásáról budapesti tudósítónk a következő részletes tudósításban számol be:

(A fivér merénylete.)

A fiatal leány odahaza élt Gyöngyösön az atyja, Feuerlicht Ignác házában. Volt egy Adolf nevű bátyja, rossz erkölcsű s romlott lelkű fiú, akit elzavartak hazulról és Budapesten nevelésközdött. Ha a fiú néha hazajött, futottak előle, látni se akarták. Feuerlicht Adolf 1904. nyarán beállított szülei házába s csak a hugát, Sárát találta otthon, akin — állati merényletet követett el. Késsei édmadt a szerencsétlen teremtésre és ez hiába védekezett a bestialis tett ellen.

Rettenetes napokat élt ezután a boldogtalan nővér. A bejáról szólni nem mert senkinek. Titkolnia kellett a maga szégyenét és a fivérét sem akarta elárulni. De a titkát egyszer, amikor már az anyaság jelei mutatkoztak rajta, mégis föl kellett fődnie legalább a szülők előtt, akiket az eset szörnyen megröndített. Az apa, hogy az ismerősök ne tudják a családot ért szégyenről, Budapestre küldte Feuerlicht Sárát, aki aztán itt egy leánygyermeknek adott életet. A csecsemőt kiadták dajkaságba Monorra és érte is, mint megért a fővárosban tartózkodó leányért nagyobb költségek terheltek az apát, bárha szegény ember volt.

(A gyermekgyilkosság.)

A lelketlen testvér, Feuerlicht Adolf, látva a sok csapást, amit családjára zúdított, eltűnt. Allítólag kiment Amerikába.

Három hónapos volt már a kis Olga leány, amikor a borzasztó helyzetben élő anya elkese-redésében arra szánta el magát, hogy szégyene gyümöcsét és annak élő tanuját elpusztítja. A múlt augusztus tizenharmadikán Feuerlicht Sára kiment Monorra és mer atyjától nem kapta rendesen a pénzt, mit a dajkálásért fizetnie kellett, kérte Molnár Jánosnét, hogy legyen türelemmel. Az asszony nem akart várni a 16 koronára, ami neki az utolsó hónapért járt. Erre Feuerlicht Sára azzal távozott, hogy visszamegy Budapestre más hely után nézni és ha talál, eljön a gyerekéért.

Másnap ismét Monoron volt és elvitte porontyát. Feltűnt Molnárénak, hogy Feuerlicht Sára egy üres kézböröndöt is hozott magával s amikor elbucszott, hogy kimenjen a vasúthoz, utána lestek. És látták, amint a leány bemont a pályaudvar mellett levő kukoricásba s onnan kijöve, nem volt karján a gyermek. Engedték útját folytatni, aztán szóltak a csendőröknek és ezek feleletre vonták Feuerlicht Sárát a pályaudvaron. A csendőrök megtalálták a nála levő kofferben a gyermek holtestét.

(Az anya vallomása.)

A gyilkos anyát letartóztatták és ma tárgyalta bűnpörét, Rónay Kamil táblai bíró elnöklése mellett a pestvidéki esküdszék. A közvédat Gesztí Andor dr. kir. ügyész képviseli, a vádlottnak Gleichmann Lajosa dr. a védője. A testben-lélekben megtört vádlottnő mellett börtönőr ül és amikor bírál elé szólítják, alig van jártányi ereje. Sápadt, beteges és alig hallható hangon beszél a 21 éves leány.

— Bűnösnek érzi magát? — szól az első kérdés, amit az elnök hozzá intéz.

— Nem vagyok bűnös, — felelt Feuerlicht Sára siránkozó hangon.

— Mondja hát el, mint jutott ebbe a bajba?

A vádlottnő ott kezd, mint esett gonoszlelkű bátyjának a hatalmába. Szülei nem voltak otthon, mikor fivére megjött Budapestről. Ő is aludott a pamlagon. Feuerlicht Adolf előbb kérlelte és mert ajánlatát felháborodással visszautasította, kést fogott rá s így aztán célt ért.

Elnök: Mikor jött maga Budapestre?

— A hetedik hónapban. Tovább már nem maradhattam odahaza, nemcsak mert szüleim folyvást piszkoltak, de ki is sült volna minden. A szemrehányások azután se maradtak el, mert az apám szegény ember volt s nehezebbre esett a fizetés.

— Ő fizetett a gyerekekért is?

— Igen.

— Látja, maga azt mondta a vizsgálat alatt, hogy azért pusztította el azt az ártatlan porontyot, mert nem birt rá keresni.

— Igen is így van. Mert én tudok várni s szerettem volna keresni, de Budapesten nem tudtam.

A vádlottnő elmondta ezután, hogy 1904. augusztus 13-án és 14-én járt Monoron, ahol gyermeke dajkaságban volt. Mikor a második napon is hiába kérlelte Molnárnét, csak akkor fogamzott meg benne a bűnös gondolat.

— Elvette az isten az eszemet s én — ugymond — bementem a kukoricásba s ott megfojtottam a gyermeket.

— Mivel? Egy fejkendővel?

— Két zsebkendővel. Az egyikből hurkot csináltam a nyakára s a másikkal betömtem a száját.

— Persze, a gyermek rögtön megfulladt?

— Igen s én betettem a bőrdobba a holttestet. Aztán siettem a vasúthoz.

— Mit mondott ott a csendőröknek?

— Azt nem tudom, akkor már nem voltam észnél.

— Dehogy is. Maga tudni sem akart a gyerekről s ez azt mutatja, hogy igenis észnél volt.

— Megbántam én azóta, nagyságos uram, mindent (sirva tagad.)

— Késő. Akkor kellett volna így gondolkoznia.

A vádlottnő többször ismétli, hogy „elvette isten az eszét” s nem tudta, mit cselekszik.

— Maga a vizsgálat alatt olyat is mondott, hogy azért se akarta, hogy éljen a gyermek, mert mindenki meg fogja vetni?

— Igen, sokszor gondoltam arra, hogy megtudja egyszer a származása titkát s akkor *ugyis ő maga sem tehet egyebet: öngyilkos lesz...*

(A tanuk.)

Ezzel véget ért a vádlottnő kihallgatása s a tanuk jöttek sorra.

Ozv. Armuth Ferencné vallja, hogy Feuerlicht Sárának a bátyja nála volt itt a fővárosban házitanító. Ez elmesélte neki egy alkalommal, hogy van egy nővére odahaza, aki szé-

gyent hozott a családra s akit szeretne Budapestre hozni. A tanu megsajnálta s azt mondta, ad neki szállást 2—3 hónapra. Így aztán a vádlottnő nála lakott a szülésig.

Elnök: Hogyan viselkedett önnél?

— Mindig buskomor volt; tartottam tőle, hogy öngyilkos is lesz.

Gleichmann védő: Arról nem beszélt, miként jutott szerencsétlen helyzetébe?

— Nem szerettem róla beszélni. A kérdéselmre mondott aztán egyszer valamit, de rögtön láttam, hogy ez csak olyan mese.

— Mi volt az?

— Otthon a városukban este, ugy 10 óra körül a közelükben lakó nővéréhez akart menni s az uton valami suszterlegény megtámadta. Így támadt volna a baja.

— On ezt, ugy-e, nem hitte el neki?

— Látszott, hogy nem mond igazat. És mivel azt is láttam, hogy nem akar őszintén nyilatkozni s a téma nekem is kellemetlen volt, többet nem kérdeztem.

(Felmentő ítélet.)

A bizonyítási eljárás befejezése után az esküdtek a vádlottat a szándékos emberölés büntetésében *nem bűnösnek* mondták ki, miért is a bíróság *felmentő ítéletet* hozott.

Csaló püspök.

(Botrány egy templomban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 5

Az olasz klérust mostanság egy rendkívül kínos botrány foglalkoztatja, melynek lényege az, hogy az egyik püspökségi székhelyen történt lopási ügybe belekeverték magának a püspöknek nevét is. A suttogásnak nyílt templomi botrány lett a vége s a szóbanforgó püspök kénytelen volt a reáuzduló vádak súlya alatt állását elhagyni. A nagy feltűnést keltő esetről a következőket jelentik Rómából:

Egy év előtt egész Olaszországban rendkívüli feltűnést keltett az a hír, hogy *Ascoli* püspökségi székhely székesegyházából eltűnt egy középkorból származó, rendkívül értékes miseruha és nemsokára azután kitűnt, hogy az ismert amerikai milliárdos, *Pierpont Morgan* birtokában van, aki azt állítólá a tolvajtól megvette, de a nagy nemzeti felháborodás láttára kijelentette, hogy visszaadja.

Az ügybe a bíróság is beleavatkozott és a vizsgálat megállapította, hogy az értékes régiséget egy *Ascoliban* lakó fényképész közvetítette a milliárdosnak. A fényképészt letartóztatták, de ez, mielőtt ítélelhozatalra került volna a sor, cellájában *öngyilkossá* lett, hátrahagyva egy levelet, amelyben azt írta, hogy ő ártatlan és *egy magas személyiség bűnbakja*. Már akkor suttogtak arról, hogy a miseruha eltűnésében maga *Bartolomeo ortolani* püspök a ludas; a miseruhát nem is lopták el, hanem *maga a püspök adta, illetve adatta el*, amire Olaszországban már volt példa.

Néhány héttel ezelőtt, mikor a püspök prédikációt tartott a városban lévő apácázárda templomában, az egyik apáca *félbeszakította szónoklatában* és az egész közönség előtt felszólította a püspököt, hogy *hagyja el a székeséket, mert ő nem méltó arra, hogy az Urat szolgálja*.

A püspököt erre Rómába idézték és kényszerítették, hogy a miseruhával történt üzemek miatt *mondjon le*. Ez meg is történt és a Vatikán 6000 líra évi nyugdíjat biztosított neki. A család következtében a püspök fővikáriusát, monsignore Copellit is *megfosztották hivatalától*.

Megtámadott aradi tanár.

(Vállalkozó, aki nem fizet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5.

Wéber Agoston aradi polgári iskolai tanárt szombaton este kellemetlen zaj zavarta meg munkájában. Wéber Révay-utca 12. szám alatt lévő lakásán éppen tanítványainak dolgozatait javította, amikor erős dörömbölést és nagy zajt hallott az udvarból. Wéber rosszat sejtve kell fel íróasztalától és kiment az előszobába, amelynek ajtaját teljes erővel döngették kívülről.

— Ki az? Miféle dolog ez? kiáltotta magából kikelve a tanár.

Erre kívülről fenyegető hangok halatszottak.

— Fizesse meg a bérünket, — kiáltották többen is.

— Nem tartozom senkinek! — volt Wéber válasza. Ismételt felszólításra mégis kinyitotta az ajtót, amelyen negyven kömüves munkás tódult be.

Wéber ekkor megértette, hogy azokkal a munkásokkal van dolga, aki a Maros partján épülő házán végeztek a múlt héten vakolási munkálatokat, de munkájukért nem kaptak fizetést.

— En nem fizetek, — mondta Wéber. Semmi közöm az ügyhöz. Forduljanak *Ligeti* Antal vállalkozóhoz, ő köteles magukat kifizetni.

De a munkások ezen kijelentésre sem távoztak, hanem ismételten követelték Wébertől bérüket. Wéber erre a rendőrségre sietett, ahol jelentést tett az esetről *Rimanóczy* Zsigmond ügyeletes rendőrtisztnek, előadván, hogy a Maros partján épülő házának felépítésével *Ligeti* Antal vállalkozót bízta meg, akinek eddig 20,000 korona előleget adott.

Közben a munkások is megérkeztek a rendőrségre. *Rimanóczy* rendőrtiszt megmagyarázta nekik, hogy munkabérüket nem Wéber, hanem *Ligeti* köteles kifizetni. A munkások erre előadták, hogy szombaton délután befejezván munkájukat, türelmesen vártak hat óráig fizetésükre, de sem *Ligeti*, sem megbízottja nem jelentkezett, mire többen a vállalkozó felkutatására mentek, de *Ligeti*t nem találták meg sehol.

Rimanóczy rendőrtiszt azzal bocsátotta el a munkásokat, hogy pöröljék be *Ligeti* Antalt.

Gyilkos viharok.

Tízezer halott.

(Elpusztított falvak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 5.

Martinique katasztrófája és a kalábriai földrengés óta nem történt olyan borzalmas katasztrófa, mint amilyenről most hoz hírt a táviró. San-Francisko környékén a fékevesztett tengeri vihar falvakat söpört el, embereket ölt meg, vidékeket tett szerencsétlenné.

A vihar, melyhez hasonló emberemlékezet óta nem dühöngött, apróbb szigeteket annyira elárasztott a tenger habjaival, hogy azok teljesen eltűntek. Ezek maradtak hajléktalanul s a vihar által a tengeren meglepett hajók utasai valóságos rémregénybe illő részleteket beszélnek a katasztrófa részleteiről, melyekről a következő távirati tudósítások számolnak be:

San-Francisco, március 5. A februári szélviharról a *Marikosa* gőzös tisztjei jelentik, hogy a vihart óriási tengerhábor

gás előzte meg, amely egész falvakat el-
árasztott. A Papete kikötőben levő hajók
megmenekültek. A francia kormányzó és
az angol konzul 100 hajléktalanná vált
ember támogatása érdekében kormányaik-
hoz fordultak.

Egy itteni lapnak jelentik, hogy több
sziget eltűnt és mintegy 10000 ember ott ve-
szett. Ez a hír azonban még nem nyert
megerősítést.

Brondheim, március 5. A minapi vihar
folytán itt mintegy 100 ember a tengerbe
veszett. Az eltűntek névsorát még nem
állították össze. Igen sok család maradt
árván. A nyomor óriási.

Brondheim, március 5. A parti gőz-
sők által megejtett vizsgálat adatai sze-
rint az itteni halászokat ért szerencsét-
lenség nem oly nagy, mint kezdetben hit-
ték. A legutóbbi hivatalos jelentés sze-
rint 34 ember vesztette el életét. A legtöbb
családapa volt.

San-Francisco, március 5. Több hajó,
mely a vihar idején a tengeren volt, nem
tért vissza a rendes időben. Azt hiszik,
hogy a tengerbe veszték. A kikötőben állan-
dóan tolong a hozzátartozóit váró nép s
szivettépő jelenetek játszódnak le. A kor-
mány nagyobb segílyt utal ki a károsul-
taknak.

A bálozás halottja.

(Öngyilkos aradi cselédleány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5.

Egy hiszterikus leány vetett ma véget éle-
tének, olyan csekély okból kifolyólag, amelyért
az érzelmesebbek legfőljebb sirnak egy kicsit,
azután ledörölköznek és — élnek tovább.
Vattay Katalin az öngyilkos leány meghalt, mert
szeretett — bálba járni. Az öngyilkosság rész-
leteiről alábbi tudósításunk szól:

Vattay Katalin huszonkétéves pécskai szü-
letésű cselédleány pár nappal ezelőtt Bánfi Sán-
dor aradi hivatalnokhoz lépett szolgálatba. A
leány különös viselkedése feltűnt szolgálatadó-
jának, de mégsem akarta rögtön elbocsájtani.
Vattay Katalin nagyon keveset dolgozott és
amit végzett, abban sem volt köszönet. Szerel-
mes volt egy legénybe és folyton mulatságokon
járt az esze. Délutánonként félre vonult a kony-
hában, ahol imádottjának arcképét nézegette és
egy megsárgult divatlapot forgatott, amelyben
nyolcvanas évekbeli bál ruhák voltak ábrázolva.
A farsangi mulatságokból bőven kivette a ré-
szét. Nem volt az a nép számára rendezett mu-
latság amelyről Vattay Katalin hiányzott volna.

Szombaton szintén mulatságon járt, úgy,
hogy vasárnap teljesen használhatatlan volt.
De azért nem telt be a sok mulatsággal. Teg-
nap ismét bálba akart menni és erre kikérte
gazdája engedélyét. Munkaadója azonban nem
volt hajlandó a leányt elengedni, szigorúan meg-
tagadva neki, hogy ne merjen este kimozdul-
ni a házból. A leány előidötti bánatában, egész
éjjel hánykolódott ágyában és keservesen zo-
kogott. Reggel bejelentette gazdájának, hogy
elhagyja a szolgálatot, mert neki muszáj bálba
menni. A rendőrségnél is járt, ahol szintén
előadta nagy keservét. Ott azzal vigasztalták
meg, hogy keressen magának más helyet.

Vattay Katalin keserves könyvek között
látározott a rendőrségtől és hazamenet megfo-
gamzott benne az öngyilkosság gondolata. Ha-
tjaérve, végzetes tettét nyomban el is követte.
A szerencsétlen leány sósavoldatot ivott, amittől

rettenetes fájdalmi támadtak. A kiáltozására
előrohant házbeliek nyomban értesítették a
rendőrséget, mire Vidéky Gusztáv ügyeletes
rendőrtiszt és Posgay Lajos dr. főorvos a
tett színhelyére mentek. Időközben az öngyil-
kos magához tért és a saját lábán ment a
meatőkocsin, amely a kórházba szállította.
Rögtön ápolás alá vették, de nem sikerült már
megmenteni az életnek: délután négy óra
tájban meghalt. Temetése szerdán lesz.

Zsúr-témák.

Érdekes házasságok.

Az angolok házasodó nép. Az otthona, a tűz-
helye mindenképp valót neki és a családja a leg-
főbb öröme. Burns John, az egyszerű munkásból lett
miniszter, ezért nem sietetnek és üres szivek-
nek prédikál, amikor a házasság dicsőretét zengi.

Még alig mult el a fűtés, amit ennek a vas-
tagyaku demokratának a fellépése okozott, amikor
kék kiskabátban és puha kalapban jelent meg a király
előtt és a város már ismét róla beszél.

Amikor elfoglalta a miniszteriumát, behívatta a
hivatalnokait, a nagyokat és a legkisebbeket is. Min-
denkivel kezét fogott és mindenkit kikérdezett a saját
viszonyai felől. Egy fiatal irnoktól megkérdezte nő
ember e?

— Még nem — volt a felelet.

— Hogyan — csodálkozott Burns — már hu-
szónöt éves és még nőtlen? Hamarosan feleséget kell
hoznia a házhoz. Rendes életű, megbízható ember
csak házas férfi lehet.

Ettől fogva a Burns miniszteriumának a hiva-
talnokai nyakra főre sietnek házasodni, az ujságokban
pedig érdekes polemia indult meg, vajjon tanácsos-e
a korán való nősülés. A legtöbb cikk amellet szól,
hogy a férfinek meg kell várnia a harmincadik évét,
mielőtt családot alapít; sokan kardoskodnak azonban
a fiatalon való nősülés mellett. Maga Burns váltig
példalózik Burns nő asszonyával. És elmesélgeti az
intervjuvóló ujságíróknak, hogy amikor még munkás
volt, alig tudott volna tisztességgel megélni, ha nincs
mellelte az asszony, aki rendben tartja házát, meg
a pénzüit.

Érdekes, hogy a munkásminiszter tanácsait leg-
először is Clifford lord, egy fiatal arisztokrata hall-
gatta meg, aki most mult huszonegy éves és oltár-
hoz vezetett — nem egy amerikai milliárdos leányt
— hanem Carrington Évát, a kis szegény színész-
nőt. Az angol arisztokraták házassága színésznőkkel
már csaknem járvánnyá lett és bizony nem volna
csoda, ha minden londoni kóristalány grófi férjéről
álmódzna. A Clifford lord házassága körül a hiper-
modern romantika fonta arabeszkjeit. Az operet-ku-
isszak s az automobil romantikája. Carrington kis-
asszony az Aldwych Theater ben, az előkelő világ
színházában játszott másodrangu szerepben. A lord
néhány hónapig udvarolt neki, azután elutazott Egyip-
tomba. A homokivatagon olyan hévvel kapta meg
öt szerelmének emléke, hogy hajéra ült, az angol
parton már várta az automobilja, amelyivel egyene-
sen az Aldwych színház kapuja elé hajtatott. Az elő-
adásnak éppen vége volt, az ifjú lord maga mellé
ültette a szép színésznőt és örült rohogásban elhaj-
tatott. A gyors rohanás közben megkérte a leány
kezeit és a színésznőnek a gép zakatolását kellett
tulkiabálnia a boldogító igennel. Azután vissza-
rohogtak Londonba az anyakönyvvezető elé.

Egy másik ilyen szerencsés színésznőnek meg
igy esett a házassága: Belmont Frances kisasszony
a Florodora operetben bájoja el a londoniakat. Tu-
lajdonképpen csunya nő, de akkora tömeg vörös
haja van, hogy egy kritikás a fejét „lángban álló
áruraktárhoz” hasonlította. Ebbe a sok szép hajba
szerett belé Achburton lord, a leggazdagabb arisz-
tokrata családok közül való magnás. Ez a házasság
már valóságos betrányt okozott, mert Achburton

lordnak már benőtt a feje lágya, amiről akárki meg-
győződhet, mert a lord olyan kopasz, mint a billiárd-
golyó. Ha azonban nem volna kopasz, egészen ősz
volna és öt serdülő fia üdvözölte a vöröshaju mos-
toha érkezését. Belmont kisasszony a nép egyszerű
gyermekai közül való és nevelése egyáltalán nem
állott egy lordy intelligenciájának a magaslatán.
Achburton lord ezért, mie őt elvette volt, néhány
hónapra Párisba küldte tanulni. Most már azonban
letette a vizsgát és az angol társaság egyik legelő-
kelőbb alakja.

Egy másik házassági történet, amely a törvény-
szék előtt ért véget, már tragikomikus. Ötvenéves
francia högy fordult az angol házasságközvetítő in-
tezethez, hogy zerezzen neki férjet. Onnan tudjuk,
hogy ötven éves, mert a högy maga írta, hozzá-
telve, hogy csak harmincnyolcnak látszik. Igaz, hogy
hozzátette a vagyonának összegét is, ami egészen
csinos summa. Természetesen hamarosan akadt férfi:
egy angol ezredes. A hölgynek azonban az volt el-
lene a kifogása, hogy nem elég — barna. A há-
zasságközvetítő-vállalat azonban nem hiába hirdette,
hogy kétezernél több part adott már össze. Nem jött
zavarba és az ezredes helyett ajánlott egy korcs-
márost. Ez már elég barna volt, csaknogy még az
esküvő előtt kicsalta a hölgy vagyonának egy ré-
szét és aztán nem akart nősülni. Hosszu civódás
után végre mégis elvette a szegény menyasszonyt,
de ekkor meg e: nem akarta a közvetítési díjat ki-
fizetni a házasságszerző lordnak. Pörre került a
dolog és az angol bíró rögtön fölmentette a szeren-
csétlen asszonyt, nem mulasztván el őszinte sajnála-
tát kifejezni a kétezer pár iránt, amelyet a közve-
títő adott össze.

MULATSÁGOK.

(=) Az utolsó tea-zsur. Az aradi Polgári
jótékony nőegylet vasárnap délután tartotta ez
idei utolsó tea-zsurját. A kitűnően sikerült zsu-
ron nagyszámú, előkelő közönség volt jelen, a
mely a késő esti órákig szórakozott a kitűnő
tea és a katonazene hangjai mellett. Az utolsó
zsúr épp oly fényesen bevált, mint az előbbie-
k s a nőegylet védasszonyainak meghozta fárado-
zásuk gyümölcsét.

(=) A Haladás asztaltársaság estélye. Az
aradi Haladás asztaltársaság működvelői előadás-
sal egybekötött táncestélyt rendezett tegnap este
a városligeti vendéglő nagytermében. Színreke-
rült A kis fruska című bohózat, melyben a sze-
replők dicsőrelesen megállták helyüket, Szeles
Pál pedig ügyesen rendezte a darabot. Az estély-
en részt vettek:

Asszonyok: Stingán Ferencné, Csirmes György-
né, A bert Istvánné, Derc Anta né, Tozonyi Mátyás
né, Hunt Análné, Nagy Imréné, Döme Lajosné, Solcz
Pálné, özv. Tozonyi Ferencné, Fényes Jánosné, En-
gel Zsigmondné, Tóth Lászlóné, Szeless Pálné, Pet-
noci Sándorné, Harmath Istvánné, Mercz Mórné, Pa-
nyek Jánosné, Kossek Lajosné Nagy Gergelyné, Ver-
tac Illésné, Knizse Ignácné, Vigh Andrásné, Frustig
Jánosné, Szölcsy Gáborné, Kopányi Dénesné, Lend-
vay Ödönné, özv. Záray N.-né, Csizmadia Sándorné,
Páger Józsefné, Szabados Gyuláné, Boczkó Jánosné
(Pécska), Molnár Samuné, Modinski Miklósné, Fábian
Istvánné, Trencsén Nandorné, Zombory Gyuláné, Papp
Istvánné, Vékus Mihályné, Halász Ödönné.

Leányok: Fényes nővérek, Adok Emma, Korom
Katica, Merc nővérek, Boczkó Ilonka (Pécska), Szücs
Emma, Záray Ilonka, Kulin Etelka, Korna Lujza,
Márton Erzsike, Simon Mariska, Konek Mariska, Nagy-
Terike, Szilágyi Juliska, Szilvassy Mariska, Bondar
nővérek, Vertács Ilonka, Farkas Teréz, Vigh Maris-
ka, Révay Margit, Csizmadia Erzsike, Kresztucz Ma-
riska, Páger Margit, Vikol Erzsébet, Molnár Etuska,
Konrad nővérek, Nagy Ilona, Tozonyi Mariska, Lukács
Teréz, Moldoványi Ilonka, Farkas Teruska, Vékus
Mariska, Papp Juliska, Hubert Teréz, Bálint Etelka,
Varga nővérek, Fábian Annuska, Ujvári Hermina,
Siller Teréz, Trencsén Lili, Kömives Katica.

(=) Sport-estély. Az aradi „Toldi” atléta-
klub március 10-iki sportestélye iránt nagy ér-
deklődés mutatkozik, sokan jelezték részvétel-
ket Temesvárról, Hunyadból és Békésből is

A műsoron szerepelni fog *Hunyadi József*, az aradi színház baritonistája is, ari *Gyurkovics András* kísérete mellett Fráter Lóránt magyar népdalából énekel. *Beneák* Árpád párisi utjáról tart társadalomrajzi érdekes felolvasást. A birkozásokra máris több fogadás történt különböző favorizálással, ami igen izgalmassá fogja tenni a küzdelmeket.

(=) A pankotai jótékony négyzet által folyó hó 24 én rendezett tea estélyen a jótékonycéllra felülizettek: Német János dr. (Arad) 10 korona, ifj. Juhász Bálin: (Sillingyia) 8 korona, báró Dittfurth Nándor (Zarand), Gherba Gusztávné 6—6 korona, Deutsch Testvérek (Arad) 5 korona, Hanyi Gyula, dr. Rozsnyay József (Arad), Piasz József és Sebők István 3—3 korona, dr. Abonyi Henrik, Pavlovics Konstantin, Nagy József, Weisz F., dr. Staubesand, Chasel Ottóné 2—2 koronát. Összesen 59 koronát. Nagy József, titkár.

Bánffy a koalíció ellen. Kritika és új program.

(Kilépés a vezérő-bizottságból.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 5

Bánffy Dezső báró ma kilépett a koalícióból s annak vezérőbizottságából. Ezt a tettét nyílt levélben közölte *Kossuth* Ferencel, azzal indokolván kilépését, hogy nem hajlandó tovább is meddő és semmi eredményyel nem kecsegtető harcot folytatni, mivel nézete szerint a nemzetnek nem megrázkódtatásokra, de komoly és eredményes, békés munkásság folytathatására van szüksége. Az elsőrendű politikai szenzációszámba menő levélben egyúttal a kibontakozásra is utat mutat *Bánffy*, aki — különösen a választói jog reformjának — kérdésében olyan leleplezéssel szolgál, amely közel áll a vádhoz s azt bizonyítja, hogy a koalíció sohasem akarta nyíltan az általános választói jogot.

Bánffy levele, amely hivatva van új pártalakulások és politikai életfolyamatok megteremtésére, a mai napnak főeseménye. Nincsen, aki ezt a jelentőséget lealkudhatná, s bár nem tudható, hogy mennyiben fogja a jövő *Bánffynak* egyes taktikai fogásait igazolni, annyi bizonyos, hogy mostani szereplése a 67-es alap megszilárdítását nagyban előmozdítja.

Budapesti tudósítónk táviratozza:

Kilépés a vezérő bizottságból.

Bánffy Dezső báró, az újpárt vezére, a következő levelet intézte *Kossuth* Ferenchez, a szövetkezett ellenzék vezérő bizottságának elnökéhez:

Tisztelt barátom!

Ma reggel vettem március 4-éről kelt leveledet, melyben értesítesz, hogy ma, március 5-én délután öt órakor a szövetkezett pártok vezérei összejönnek s ez alkalommal a szegedi választóimhoz intézett nyílt levelet is megbeszélés tárgyává teszitek. Köszönöm szíves értesítéset, de különben is ezen tanácskozássra ma úgy sem mehettem volna el, mert egyházi ülések miatt Kolozsvárra kell utaznom. De leveled folytán most már kénytelen vagyok téged, mint a szövetkezett ellenzék vezérő bizottságának elnökét értesíteni, hogy a vezérő bizottságból ezennel kilépek.

A kibontakozás lehetősége.

Nem örömmel teszem ezt, mert közel másfél éven keresztül teljes odaadással és buzgalommal vettem részt azon munkákban, melyekkel a magyar alkotmány és nemzeti jogok védelmében együttes igyekezettel reméltük és hittük a haza érdekeit szolgálni. *En reméltem és hittem, hogy küzdelmünknek meglesz a sikere, hittem, hogy a fölíratban általánosságban kifejezésre jutott kívánalmak alkalmasak arra, hogy a király és nemzet egymást megértvén, helyreálljon a bizalom és alkotmányos életünk megzavart békéje.*

En nem tartoztam azon kevesek közé, akik a harc sikertelenségét előre tudták, mert ha azok közé tartoztam volna, nem lett volna bátorságom arra, hogy a nemzetet a harc fölrételére és folytatására biztassam és egy ély küzdelembe vigyem bele, melyben vesztes csak a nemzet lehet. Meggyőződésem ma is az, hogy a felírat alapján a kibontakozás lehetősége megvan, annyival is inkább van jogom ezt hinni, mert hiszen a katonai kérdéseknél és a közgazdasági kérdések tekintetében a fölíratban csak általánosságban kifejezésre jutott kívánalmak alapján mind a két oldalról jóakarattal folytatott tárgyalások nem zárták ki a megértés lehetőségét.

Hiszen a fölírat keretében voltak tartva az *Andrássy*-féle pontozatok, melyek egyáltalában nincsenek ellentétben sem a katonai követelések függőben tartott kérdésével, sem gazdasági viszonyaink rendezése tekintetében azzal, amit én szegedi választóimhoz intézett levelemben elmondtam.

Szemrehányás Kossuthnak.

Különbén tudod, hogy az alkotmány védelmében folytatott együttes küzdelmünk dacára, az utolsó időkben köztünk nézeteltérések merültek fel.

Már szeptember első felében, amikor az általános választói jog kérdése határozottan lépett előtérbe, tudod, hogy *Battányi* Tivadar gróf és *Ióth* János dr. képviselőtársaink jelenlétében lakásodon a szociáldemokratapárt két vezérférfiával együtt tehát hatan tanácskozást tartottunk. Emlékezni fogsz, hogy ott az általános választói jog érdekében bizonyos megállapodások jöttek létre, melyek arra lettek volna alkalmasak, hogy a szociálisták ne az alkotmányellenes kormányhoz szegődjenek, hanem lehetővé tegyünk, hogy az általános választói jogra vonatkozó kívánalmak az általunk a nemzeti törekvések érdekében folytatott harcba kapcsolóssanak be.

A létrehozott megállapodás nem valósult meg. Ne legyen ez vád ellened, ki a vezérő bizottságban az általános választói jog mellett határozottan állást foglaltál, de mint tény mégis álljon itt, mint olyan taktikai hiba, melyet én már akkor keményen elítéltem.

Visszavonás a koalícióban.

Emlékezni fogsz, hogy február 20-án, mikor a függetlenségi pártkör elnöki szobájában tanácskoztunk, midőn te azt jelentetted, hogy az országgyűlés föloszlása után az új választások előkészítése érdekében együttmaradásunk szükséges, hogy ezen választások érdekében úgy kívánssz munkálkodni, hogy annak eredménye a függetlenségi párt abszolút többsége legyen,

— én rögtön kijelentettem, hogy ilyen törekvés támogatására minket, kik a dualizmus igaz hívei vagyunk, megnyerni nem lehet.

A közelebbi napok egyikén a vezérek jöttek össze, amely ülésre én nem mentem el, valamint nem akartam elmenni szándékosan az ugyanazon napra összehívott vezérőbizottsági ülésre sem. Csak ismételt telefonsürgetésedre mentem el az ülésre már hét óra után, midőn az *Apponyi* Albert gróf által szövegezett manifestum volt tárgyalás alatt. En is hozzászóltam a kérdéshez és kijelentettem — amint azt tudod — hogy a manifestumhoz érdemben hozzászólni nem kívánok, de az alkalmat föl kívánom használni arra, hogy őszintén és nyíltan kijelentsem, miszerint nem szívesen és csak ismételt sürgetésre jöttem el a tanácskozássra. Elmondtam, hogy lehetetlen kívánság az, hogy mi, akik a magyar állam fennállhatóságát és jövőjét csak a dualisztikus 67-es alapon tartjuk lehetőnek, a kibontakozásra alkalmasnak és a magyar állam jövőjéért biztosítónak támogatói legyünk olyan küzdelemnek, amely, mint a vezérőbizottság elnöke előttünk néhány nap előtt kijelentette, a függetlenségi-párt abszolút többségre való jutásával kell, hogy végződjék, egy olyan alapprogrammal, a perzonál unióval, amely nézetünk szerint békés uton meg nem valósítható.

Elkeseredés és kiábrándulás.

Emlékezni fogsz, hogy fölszólatásom a elkeseredés és kiábrándulás hangján volt tartva. Azt kellett látnom, hogy a vezérőbizottság elnöke tudva harcol biztos előrelátása a sikertelenségnek és dacára ezen bizt tudatnak, a további küzdelmet a dualizmus hívei segítségével úgy akarja folytatni, hogy oly többséget hozzon össze, amely anélkül, hogy küzdelmének sikerében van hat, (mint maga a vezér nem bizik a sikerben,) csak tovább folytatása lesz és lehet azon meddő közjogi küzdelmeknek, amelyek eddig is igen hátrányosan befolyásolták állami életünk erőteljes kialakulását.

Nemzeti ideálok kell, hogy minden jó hazafi előtt lebegjenek. Nemzeti ideáljaim nekem is vannak, de politikai törekvéseimet reális és a közel jövőben is eredményyel biztató irányban vezetem.

A bírálat joga.

Azt írod leveledben, hogy a vezérőbizottság mai tanácskozásán szóba kívánod hozni szegedi választóimhoz intézett leveletem. A szóba hozás jogával bárki élhet, de választóimhoz intézett levelem bírálatának joga nem a vezéreké és nem a vezérő bizottságé. Nem is vetem magam alá bármely tervelt megbeszélésnek vagy bírálatnak a vezérek részéről, annál kevésbbé, mert míg egyfelől a jogot e tekintetben el nem ismerem, addig másfelől indokait nem látom.

Levelem határozottan és nyíltan az 1867. évi kiegyezés, a dualizmus alapján áll, de hiszen a szövetkezett ellenzékhez 67-es pártok is tartoznak. A kibontakozás útjait a fölírat alapján keresem. A fölíratban általánosságban tartott katonai és gazdasági kérdésekre vonatkozólag azok, amiket levelemben elmondok, teljesen megfelelnek az *Andrássy*-féle pontozatoknak, melyek hasonló képen általánosságban voltak tartva és amelyek a vezérő-bizottság teljes ülésében lettek végleg megszövegezve.

Bucsuzás.

Mindennek dacára, midőn másfél évi együttes küzdelem után most köteléketekből kilépek, nem tagadhatom meg beismerésemet annak, hogy bizonyos sajnálattal teszem azt. Az alkotmány érdekében folytatott küzdelem együttes munkájában szívesen harcoltam veletek, az alkotmányunkért folyó küzdelem folytatását ezuttal sem teszem le. Ti mentek a magatok útján, én is magamén. Kiki küzd úgy és azon fegyverekkel, melyet a cél érdekében használni legcélszerűbbnek vél.

A Fejérváry-kormány törvénytelen és alkotmányellenes voltát mint eddig is hirdetem, ezentul is hirdetem, s hirtelen hogy a kibontakozás megtalálására egyaránt szüksége van a nemzetnek és a királynak. A megoldás módjait azonban, amelyek nézetem szerint a legalkalmasabbak, magam keresem. Aggódva látom, hogy a semmi körülmények között sem helyesen szembeállítható 48 és 61 talán az eddiginél élesebben kerülnek egymással szembe s ki tudja, a harc nem lesz-e alkotmányunkra nézve végzetes?

Iszoláltan.

Ti a sikerben nem bizó vezér vezérlete alatt folytatjátok a harcot, én talán egyedül, talán izoláltan, igazságom érdekében és a sikerben bizva, küzdök tovább. Nem keresem bajtársaimat az alkotmánytörő haladók köréből épen úgy mint nem a magukat teljesen lejárt és Tisza István vezérlete mellett megtévelyedett szabadelvűek körében sem.

Voltam én már éveken át izoláltan, talán úgy leszek most is, talán úgy vagyok már ma is. De velem van az igazság és azért a erős hitem, hogy ha van kibontakozás, ha a nemzettel szemben elfoglalt álláspont nem játék, de a kibontakozás tekintetében komoly, akkor a kibontakozás szegedi választóimhoz intézett levelemben és csak úgy általánosságban tartott programom keretén belül megvalósul. Előbb vagy utóbb, előreláthatólag nem az én tényleges közreműködésemmel, de minden esetre az egész magyar nemzet javára.

Budapesten, 1906. március 5-én.

Igaz tisztelettel híved
Bánffy Desső.

E levelet ma délután négy órakor Sebestyén József dr., az újpárt titkára adta át Kossuth Ferencnek.

A hatás.

A koalíció körében nagy felháborodással tárgyalták Bánffy eljárását. A vezérbizottság nem tartott ülést, de a vezérek megbeszélést folytattak, melyről azonban közlést nem adtak ki. Kossuth Ferencre valósággal megdöbbenőleg hatott a levél.

A függetlenségi pártban különösen arról az éles hangról beszéltek, melyet Bánffy Kossuthal szemben használ. A párt egy része perfidnek minősíti ezt az eljárást, a radikális rész azonban örül, hogy Bánffy, aki eddig hol csittitott, hol lázított végre kilépett a koalícióból.

A szabadelvű pártban az a vélemény, hogy Bánffynak mostani kilépése nem sokat segíthet a válság megoldásában, mert ennek már régebben meg kellett volna történni.

Az újpártban Bánffyt, aki 7 órakor megjelent a pártkörben, lelkes éljenzéssel

fogadták. Szabó Kálmán, Debrecen volt képviselőjének kilépésén kívül nem történt más kilépés, bár Hock János valószínűleg továbbra is tagja marad a koalíciónak és így kénytelen lesz a pártból kilépni.

IRODALOM ES MUVESZET.**A színház műsora:**

Kedd: A párbaj, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Hogy kell hódítani? Bemutató előadás Harmath Józsa főléptével. A bíró, Az almafa, egyfelvonásos vígjáték. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Diákszerelem, operett. Bemutató előadás. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Diákszerelem, operett. (Páros bérlet.)
Szombat: Diákszerelem, operett. (Páratlanbérlet.)

Eljősz-e majd? . . .

Ha őszre hajló kék egünkön
A zord idők felhője száll át.
S lecaókolják kegyet' en ajtak
Halvány orcád minden rózsáját,
Eljősz-e majd velem?

Eljősz-e majd a bus fasorba,
Hol, most még hosszú pillanatra
Halk suttogásom, csókos ajtam
Szived szeiden elringatja,
Eljősz-e majd velem?

Eljősz-e majd a szürke tóhoz,
Melynek szivárványtjászó habja
Ma még ta'an türkiz színét is
Sötétítő szempárodtól kapja,
Eljősz-e majd velem?

Eljősz-e majd a zöld folyóhoz,
Kéz kézben, el a lankás aljig,
Hol most, a még virágzó fűnek
Szerelmes ága összehajlik,
Eljősz-e majd velem?

Eljősz-e majd a hajadban
Ezüstre válnak mind a szálak,
Szived megsugja, hogy — mint régen —
Én akkor is csak csókolnálak,
Eljősz-e majd velem?

Gróf Wass György.

Yvonne de Treville hangversenye.

A dalénekek univerzális művelője ez idő szerint nincsen. Ugy a nagyvárosok hangversenypódiumain, mint az elsőrendű operaszínpadokon hiába keressük azt a művésznőt, aki a felejthetetlen Barbi Alice nak minden felől egyetemes művészetét utólné. A hivatalos zenével még abban sem tudott egyértelműleg megállapodni, hogy ki manapság a nagy Barbi örökének méltó várományosa.

Eben az énekművészeti világversenyben elsőrendű sánzokkal küzd a pálmáért Yvonne de Treville, kinek mai hangversenye keretében alkalma volt a színpadi kolátokon kívül is bemutatni hangjának nemes értékét s művészetének értékes kvalitásait.

Közismert dolog, hogy a színpad nagy dimenzióhoz, a zenekarhoz s a karmesteri pálcához szokott operaénekesnők nem mindig állják meg helyüket a hangversenyteremben. Nem mindegyik tud közülük alkalmazkodni a kisebb térbeli távolsághoz különösen a dinamikai mérték megválasztása tekintetében. Emellett a közönség a hangversenyen legszigorubb mértékkel mér. Nem tűri meg az énekesben a színpadi akcentust, meg nem engedett — hogy ne mondjam — művészietlen eszköznek tartja a játékmozdulatot, s a színpadi temperamentumnak egyéb megnyilvánulásait.

Mindezeknél fogva érthető, hogy közönségünk az eddiginél is fokozottabb várakozással tekintett a francia vendég-művésznő hangver-

senye elé. És a bájos Yvonne ma ezen a téren is oly fenomenális sikert aratott, amely az aradi zenekronikának egyik legfényesebb és legfelejthetlenebb lapja gyanánt lesz beiktatva.

Gyönyörűséggel élveztük magas koloratúr-sopránjának ritka szépséget. Ez a hang nem a koloratúrák átlagos üvegcsengésű organuma, hanem kellemesen lágy és meleg színezetű. Ez a hang nemcsak kápráztat, hanem melegít is.

Teknikája remekül kiművelt, minden nehézségen felülemelkedő. Csak a gégeizmoknak öntudatos szorgalommal tökéletesített beldegzése képes a hangszallagoknak arra a sokféle beállítására, mely a hanghatásoknak ily gazdaságát eredményezi. Ezzel a gazdag színező képességgel ragadta el a közönséget „Dinorah” nagy áriájában, anélkül, hogy a koloratura csábító hatásait túlozta volna. Utána a „Sweetheart” című kis remekművet énekelte bensőséges érzéssel.

A „Pater Noster”-ben tanúságot tett arról, hogy a belkanto nemesen szabatos stílusában is otthonos. Ezután elénekelte a már első fellépése alkalmával hallott olasz betétjét, végén a három vonalas esz szel, mire oly elemi tapsfergeteget zidított magára, aminőt talán még sohasem hallották az aradi színház falai. Ugyancsak kellett ismételnie „Lucia” áriáját, melyet fuvola kíséret mellett énekelte bámulatos precizitással.

De még ezzel sem érte be a közönség, s e műsor végén mintegy a tüneményes művészi jelenség varázsereje által hipnotizálva helyén maradt mindaddig, míg a már lőzőfélben lévő művésznő visszatért s a „Rigoletto”-nak egy kedves áriájával elégitette várakozását.

Szóljunk még néhány szót a művésznő egyéniségéről, mely már az első pillanatban megnyerő, szimpatikus. Megjelenésében nemes méltóság egyesül a bájjal. Nem pózol, nem gesztikulál.

Igen érdekes, mily könnyedén oldja meg művészi feladatát. Bizonyos szuverén céltudattal, a hatásnak biztos ismeretével s szinte az önhittségig menő biztossággal bánik a hangjával.

És ez a francia iskola nevelése. Erre csak a „gloire” nemzetének gyermeke képes, kinek lelkében veleszületett vértradícióképpen lángol a győzelem hite és öntudata.

Yvonne de Treville műsor számai közt az „Egy kis vihar” című egyfelvonásos dialogot „monologizálta” el Novák Irén a tőle megszokott rutinnal. Pailleron egyfelvonásos vígjátékában „A Szikrá” ban pedig Kesztierné, Biró Irén és Delli Lajos szeeoztek a közönségnek hangulatteljes változatosságot.

Prohászka László dr.

* A párbaj. Henri Lavedan kitűnő színműve holnap ötödször kerül színre az aradi színházban. A főszereplők ezuttal is K. Kápolnay Juliska, Szendrey, Kesztierné és Várnay lesznek.

* Hogy kell hódítani? Darányi Jánosné ilyen című egyfelvonásosának szerdán lesz a bemutatója. A kis darab szerepeit Heppesné Harmath Józsa mint vendég, H. Novák Irén és Maribázy Miklós játsszák. Egy estén az egyfelvonásossal még *Almafa* is színre kerül, melyben H. Harmath Józsa Louclt játsza. A harmadik egyfelvonásos *A bíró*, melynek nemrég volt a bemutatója.

* Diákszerelem. A *Diákszerelem* aradi premieréje iránt nemcsak Aradon, hanem a fővárosban is érdeklődés mutatkozik. A premiéren a budapesti operett-színházak igazgatói is képviseltetni fogják magukat, hír szerint Beöthy László maga is lejön a premiérre. A vidékről Szeged és Temesvár szerzik meg legelőbb az operett előadási jogát.

* Aradi színészek Vásárhelyen *Scendrey* Mihály színtársulatának tagjai jövő vasárnap ismét előadást tartanak Hódmezővásárhelyen, ahol ez alkalommal *Az igazi* című vizsicházi darabot fogják bemutatni.

A két Popeszkú.

(Sikkasztással vádolt apa, — sikkasztó fia.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától —

Arad, március 5.

Az aradi királyi törvényszék folyósói ma rendkívül élénk képet láthatott az arahaladó. A folyósó ugyyszólván tömve volt jámbor községi néppel, akik illedelmesen köpködtek ide-oda és csak suttogva mertek beszélni. Voltak vagy nyolcvan, valamennyien egy pőr miatt. Ma tárgyalta volna ugyanis a törvényszék *Popeszkú* Izidor volt buttyinai községi jegyző bűnpörét.

Popeszkú Izidort, aki jelenleg már törődött, beteges öreg ember, azzal vádolja az aradi királyi ügyészség, hogy amíg ő volt Buttyinban a jegyző, több apró cseprő hivatali sikkasztást követett el. A sikkasztások összege lassanként tetemesen megnőtt, úgy, hogy *Popeszkúnak* el kellett hagynia állását. Ekkor azonban a hivatalos könyvekből kiténtek a szabálytalanságok és a volt községi jegyzőnek meggyűlt a baja az ügyészséggel.

Ma már harmadszor tüzték ki tárgyalásra ezt az ügyet, azonban a vádlott minden alkalommal orvosi bizonyítványt küldött maga helyett, igazolván, hogy betegsége miatt nem jelenhetik meg a tárgyaláson. Ma is, mikor a száz körül járó számú tanúk, köztük az egész községi előljáróság megjelent, a vádlott védője beterjesztett egy orvosi bizonyítványt s kérte a tárgyalás elnapolását. Ez meg is történt s a törvényszék új határnapot fog kitűzni ebben az ügyben.

Ugyancsak ma dőlt el a nagyváradi királyi táblán a sikkasztással vádolt *Popeszkú* Ágoston borossebesi helyettes jegyzőnek. *Popeszkú* Izidor fiának bűnügye, melyben az aradi törvényszék a vádlottat az elmúlt évben egy és fél évi börtönre ítélte. A tábla ezt a büntetést *egy esztendői börtönre* szállította le.

A véletlen különös tsálakozása folytán így került össze ma az apa és a fiu neve a büntető hatóságok előtt.

Egy földbirtokos halálos balesete.

(Ágyaselhűdés a kocsiiban.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától —

Arad, március 5.

Megrendítő szerencsétlenség történt ma *Ujszentannán*. A tragikus eset áldozata ifj. *Gantner* János, Aradon is ismert ujszentannal vagyonos és tekintélyes földbirtokos, Arad megye törvényhatósági bizottságának tagja. Szerencsétlen sorsa mély részvétet keltett mindennütt. A szomorú esetről az alábbi tudósításunk szól:

Ifj. *Gantner* János, ujszentannal földbirtokos ma délután a vasúti állomásra ment, ahol a címére érkezett három zsák vetőmagot váltotta ki. A zsákokat kocsijára tétette és ezután hazafelé hajtott. Mint szorgalmas gazdember, több ízben, úgy ez alkalommal is maga hajtotta a lovakat. A piacérré érvén, ott a kocsiiban *hirtelen szélütés érte* a vérmes embert, aki visszahanyatlott a kocsi belsejébe. A lovak az erős gyepiőrántástól megbokrosodtak és egy körakásnak vitték a kocsit, amely a körakáson át az utszéli árokba fordult, *maga alá temetvén* a szerencsétlen földbirtokost.

A járókeiök a szerencsétlenség láttára

összefutottak és kiemelték az árokból a vérben fekvő embert, aki akkor már eszméletlen állapotban volt és csak gyöngye hörgéseket hallatott. A segítségére sietők bevitték *Gantnert* *Henny* Sándor közelben lévő üzletébe, ahol ápolás alá vették és rögtön orvosokért küldtek.

Pár perc múlva megérkeztek az *Ujszentannán* időző *Pain* Antal dr. pankotai orvos és *Gug* nyugalmazott ezredorvos, akik konstatálták, hogy *Gantnert*, a szélhűdésen kívül, az esés következtében *agyrázkódás is érte* és súlyos külső sérüléseket is szenvedett.

Gantner családja nyomban telefonált *Aradra* orvosokért, akik a délután folyamán meg is érkeztek, de sajnos, nem segíthettek már a szerencsétlenül járt emberen. Ifjú *Gantner* János este fél hétkor, anélkül, hogy egy pillanatra is visszanyerte volna eszméletét, meghalt. A halál ott érte utól *Henny* Sándor házában s csak a hatósági vizsgálat után szállították a holttestet *Gantner* házába.

Ifj. *Gantner* János negyven év körüli, életerős és széles körben ismert ember volt, aki szorgalmával fokozta vagyonát. Felesége a múlt évben halt meg, ami nagyon megtörte. *Ujszentannán* általános a részvét a széles kiterjedésű *Gantner*-család iránt.

Amiről beszélnek.

★

Az utódok.

Nagyrabecsült névtelen, az ön aláírásával, illetve aláírása nélkül egy szeretetreméltó anizikxkártyát kaptam. A kártyán egy vénhedő agglégény van lepingálva, amint a nadrágján egy gombot állásában végig megerősit, előtte pedig egy rozsdás gyorsforralón két tojás fő kemenyre, s a szobát a tintatartóba ültetett rokkant mili-gyertya világítja be. Ugy látszik, az anizikxkártyát valamely házasságközvetítő csinálta a garszon élet borzalmainak festésére. A kártyán ez áll írva:

Maga extérj!

Hallotta, hogy a volt felesége újra férjhez megy? Mit szól az utódhoz?

Kedves névtelen, én a levelével sokkal jobban bánok, mint azt a szerkesztőségek helyezik kilátásba a névtelen levelek írói számára. Nem tépem méltatlankodva apró darabokra, sőt azt teszem, a mivel aligha tiszteltek meg névtelen levélíróit: válaszolok rá.

Hallottam, igenis hallottam. Mit szólok ahhoz az urhoz, akit, legalább egy ideig, az ön nevével együtt fognak emlegetni, mivel ez öit való nőmet összes bajjaival, szeretetreméltóságaival és szeszélyeivel átveszi? A legkevésbé se azt, amit ön gondol. Az ajkamon nincs szánakozó mosoly és nem citálok a klasszikusokból ezt: „Szegény tatár!”

Nem, kíváncsi anonimusz, hogy ő szegény tatár lesz e, az még bizonytalan; de hogy én az voltam, az kétségtelen. Azzal természetesen nem fogok rendelkezésére állani, hogy a válópöröm adatait előtálaljam. Ha nagyon izgatja: válaszson az engesztelhetetlen gyűlölet, a hűtlen elhagyás, az anyagi okok, a tettenérés és egyebek között. Akármelyiket vennők: az igazi ok mindenestre az volt, hogy nem voltunk egymásnak valók. Két teremtés került egymás mellé, amelyek nem tudtak egymáshoz illeszkedni.

Néha, különösen hosszú utakon elolvasom a verseket, amelyeket az újságok a különféle rovataiban szoktak közölni. (Ha kegyed, tisztelt névtelen, véletlenül verseket is ír, — hát ez nagy sülyedés. Azelőtt a vers irodalmi termék volt, a költők fájdalomából kiválasztott igazgyöngy, most csak „Különféle.”) Egy ilyen versben az állott, hogy a szerelmesek sorsa a csillagokban van megírva. Néha azonban megezik, hogy oly szerelmesek kerülnek

össze, akik utóbb elfordulnak egymástól. Hja, sajtóhiba volt a csillagokban! . . .

Az én házasságom ilyen sajtóhiba volt, amelyen-hála Isten, urólagos korrektúrával, lehetett segíteni. Es lássa, a mikor énnekem a szerencsétlen házasság keserű füveit kellett rágnom, sohase szídtam érte a feleségemet, — a minthogy magamat se tekintettem makulátlan, hiba nélküli lovagnak. A mikor egy cikkbe bosszantó sajtóhiba kerül, ugye oktalanság lenne az oda nem való betűt szidni, hogy mért tolakodott közbe? A hibás nem ő, hanem a szedő keze, vagy legtöbbször a véletlen. A házasság sajtóhibáinál se szabad valamelyik házastársat elítélni. A hibások: vagy azok, akik a partit összehozták, vagy pedig a sors. Még az esetben se, ha az az illető házasság házasságtörést követ el. Mert ha az a házasság a lelke szerint való lenne, nem történne meg házasságtörő mániáról, vagy szenvedélyről a pszichológusok nem tudnak.

S miután az események csak a legritkább esetben ismétlődnek meg hajszálnyi hasonlósággal: valószínű, hogy „utódom” a házasságban jobban jár, mint én. Valószínű hogy se ő nagysága, se vőlegénye nem jártak el olyan felületességgel, mint mi, amikor e határoztuk, hogy egymáséi leszünk: hát valószínű, hogy jobban kapcsolódnak egymásba mint ő nagysága első házasságánál.

Nem, tisztelt anonimusz, ez az úgy nem okoz nekem egy századrész pillantásra se keserűséget, s ha „az utódom” okos ember, nála se fogja a tűzhely örömeit megzavarni, hogy a feleség előbb olyas valakinek volt a felesége, aki ma is él. „Egy élő ember özvegye” — a hogy *Ocskay* brigadérosné nagyasszony mondja. A megboldogultak vannak oly illedelmesek, hogy szellemük nem tolakszik a feleségük és annak új házastársa közé. Mi, az elváltak, szintén vagyunk ilyen illetűdők, hogy szellemünket nem küldjük a volt feleségünk új otthonába, hogy ott az egyenetlenség, félreértés, marancskodás és elhidegülés formáit magára öltse, ne engedje, hogy az mással legyen boldog, akiv. mi nem lehetünk boldogok. Mentse Isten, ennyi romantikától. Hiszen megeshetik, hogy — s ön, kedves névtelen, egy anizikxkártyát fog küldeni a volt feleségemnek, — én is még egyszer beleegyek a házasságba. (Nagy elhatározás kellene hozzá, az bizonyos)

Csak ennyit szólok hozzá, ismeretlen kíváncsi. S miután másképp nem lehet, az újság postájára címezem; így legalább mások is hirt vesznek róla, kiket az ügynek ez a fordulata zsurok és esték teferrefél között szórakoztatna. Az anizikxkártyája pedig mulattatott. Csak nem hitte, kis bobó, hogy egy fekete napot szerez azzal nekem?

Az elb.

A levelet közlés céljából átvette:

Robotos.

EGYESÜLETI ÉLET.

— Aradi cipészek termelő szövetekezte. Elénk érdeklődés mellett folyt le tegnap délután az *aradi cipészek termelő szövetekezetének* közgyűlése, melyen *Olár* Jusztin vezérigazgató elnökölt. Megnyitójában fejtegette a szövetekezet törekvését, melynek egyedüli hivatása hazánk-ból kiszorítani a bécsi rongyot és olcsó pénzért, tisztességes munkával ellátni a nagyközönséget. Törekvésüknek anyagi eredménye az elmúlt évben, nagy kiadásai mellett, 1400 korona volt. Több fontos ügy elintézése után, az igazgatósági tagok választására került a sor. Vezérigazgatónak továbbra is *Olár* Jusztint választották meg egyhangulag. Rendes igazgatósági tagok lettek: *Bayer* Sándor, *Klein* József, *Prolich* István, *Tumó* Lajos, *Todoreszku* Mihály, *Fazekas* Lajos, *Kalmár* Árpád, *Licker* Ferenc, *Répási* Pál és *Nyiri* Csátár.

Az ujjalakult kabinet. Négy új miniszter.

(Hegedüs, Toszt, Pap, Geguss.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 5

Bánffy Dezső báró szegedi levele s a mai, Kossuth Ferenchez intézett sorai foglalkoztatják most az egész politikai világot. Ezen szenzációs események mellett szinte elenyészik az a különben nagyon is jelentős körülmény, hogy a kabinetet ugyyszólván teljesen újjá szervezik. Négy új miniszter jó a régi helyébe s az ötödik távoznak tárcáját Fejérváry veszi át. Ez lesz a miniszterelnök harmadik tárcája.

A mai nap eseményeiről a következő tudósítás számol be:

Az új kabinet.

A kormány terveit szeretné ismerni mindenki, de ezekhez nem lehet hozzájutni. Nem pedig azon egyszerű okból, mert a kormány kötött marsrutával halad a maga célja felé, amely szerinte az, hogy helyreállítsa az országban a rendet. Fejérváry Géza báró egy tegnapi beszédében megmondta, hogy ez a kormány egyetlen célja s ha sikerül nem fog késni a parlamentáris életet sürgősen visszaállítani.

A kormány kebelében holnap lesznek a változások. Régi miniszterek távoznak, újak jönnek. Már össze is lehet állítani az új listát, amely szerint a kormány képe az lesz:

Miniszterelnök, belügyminiszter és a király személye körüli miniszter: Fejérváry Géza báró,

Pénzügyminiszter: Hegedüs Ferenc,

Közüktatásügyminiszter: Toszt Gyula,

Igazságügyminiszter: Lányi Bertalan,

Honvédelmi miniszter: Pap Béla,

Földmívelésügyi miniszter: Feilitzsch

Arthur báró,

Kereskedelemügyi miniszter: Vörös László,

Horvát tárcanélküli miniszter: Kovács István.

Lányi Bertalan maradása még kétséges. A B. H. értesülése szerint az új igazságügyminiszter Geguss Gusztáv lesz. Kinevezése aláírás végett állítólag már ő felsége előtt van. Lányi, a mostani igazságügyi ügyvivő a Kuria másodelnöke lesz, mert Oberschall mellőzését a Kuria elnöki állásának betöltésénél bírói körökben valószínűtlenné tartják.

Bihar Ferenc helyébe nem Jahl Gusztáv altábornagyot, a szegedi honvédkerület parancsnokát, hanem szili Pap Béla altábornagyot, a közös hadügyminiszteri osztályfőnököt fogja a király honvédelmi miniszternek kinevezni.

Egy koalíciós esti lap értesülése szerint Kristóffy József belügyminiszter ma este adta be lemondását.

A Times a válságról.

London-ból táviratozzák: A Times hosszabb cikkben foglalkozik a magyarországi helyzettel és a többi között így ír:

A kormány legutóbbi tényei, úgy látszik, komoly feszültséget idéztek elő. A jelen pillanatot rosszul választották meg az ország közszabadságai ellen való hadjáratra. Másrészt, ha a koalíció vezetői nincsenek teljesen elvakítva, úgy az utóbbi

idő eseményei kétségkívül aggodalmat keltek bennük politikájuk bölcsessége iránt.

Sürgősen szükséges, hogy a koronát és a politikai vezetőket az engesztelődés és a kompromisszum szelleme irányítsa. A külföld az osztrák-magyar monarchia csorbított erejének fenntartását oly nagyjelentőségűnek tartja, hogy a mellett minden más vitás pont elenyészik. Reméljük, hogy a magyar államférfiak magukévá teszik ezt az európai jelentőségű nagy szempontot, amely az osztrák-magyar monarchia létérdekeinek is teljesen megfelel, — amíg nem késő.

Fejérváry Apponyi ellen.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök Apponyi Albert grófnak a *Zeit* tegnapi számában közölt cikkére ma a következő nyilatkozatot tette:

Csodálkozással olvastam, hogy Apponyi az országgyűlés felosztatásának módját olyan cselekménynek tekinti, mely őt mélyseges megdöbbenéssel tölti el. Meglepő változása ez a hangulatának, mert a felosztatás napján úgy nyilatkozott, hogy halálra kacagni való a koronának és a kormánynak blamáza, melylyel alkalmat adott a képviselőháznak, hogy a felosztató kéziratokat felbontatlanul visszaküldhesse a királynak. Apponyi hivatkozik az ezeréves magyar alkotmányra. Kétségtelen, hogy az alkotmány ezer esztendő óta meg, de ezt csak csak úgy érthette el, hogy valahányszor az oligarchia a maga tultengésében arra vetemedett, hogy egyszerre üzenjen hadat a királyi hatalomnak és a demokráciának, a nép és a hatalom mindig megtalálták egymást, hogy a fékevesztett ellenfelet mindkét fronton megverjék.

Főszolgabíró beiktatás Csanádban.

Mezőkovácsházáról táviratozzák: Ma reggel nyolc órakor ideérkezett Nagy Zoltán újonnan kinevezett főszolgabíró Dedinszky főjegyző kíséretében. A piactéren ötven-hatvan érdeklődő verődött össze, a kiket a tizenhárom kirendelt csendőr távol tartott a főszolgabírótól, nehogy inzultálják Nagy Zoltán egyenesen a főszolgabírói hivatalba ment. Kövér volt főszolgabíró, sem Spilka Antal helyettes főszolgabíró nem voltak itt jelen. Nagy több ízben küldött Kövért, aki azonban mindannyiszor azt felelte, hogy nem ismeri Nagy Zoltánt és semmi köze hozzá. Kövér ismételt kérésre átadta a hivatal kulcsait. Spilkának, aki jelenleg nincs Mezőkovácsházán, az a szándéka, hogy holnap bemegy a hivatalba, mintha mi sem történt volna.

Felfüggesztett alispán.

Kristóffy József belügyminiszter Baan Endrét Sopronmegye alispánját felfüggesztette állásától. A közigazgatási bizottság fegyelmi eljárást indított Baan ellen, amelynek során ez azt vallotta, hogy a megye törvényhatósága eltiltotta őt a miniszter rendeleteinek végrehajtásától. Ezen okból a közigazgatási bizottság felfüggesztette Baan Endrét.

SPORT.

+ Az Aradi Kerékpár Klub kedden, i. hó 6 án esti fél 9 órakor tartja évi rendező közgyűlést a Pözl-kávéházban, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

HIREK.

— Zichy Mihály holttestének hazahozatala. Budapesti tudósítónk táviratozza: Lukács György közoktatásügyi miniszter Rózsavölgyi Gyula polgármesterhez levelet intézett, amelyben értesítette arról, hogy a kormány Zichy Mihály holttestét hazahozatja, kéri tehát a fővárost, hogy az elhunyt nagy festőművész számára disz-sirhelyet adományozzon. Rózsavölgyi Gyula értesítette a minisztert, hogy Zichy Mihály részére a kerepesi uti temetőben Deák Ferenc mauzoleuma közelében disz-sirhelyet adnak.

Pétervárról táviratozzák: Zichy Mihályt ma temették előkelő és nagyszámu gyász-közönség jelenlétében. A beszentelésnél, mely a katolikus Katharina-templomban folyt le, képviselve volt a cári udvar, a hatóságok, a diplomáciai testület és számos egyesület. Megjelent továbbá Ahrenthal Alajos báró osztrák-magyar nagykövet, Csekonics Iván gróf követségi titkár, aki a magyar kormány nevében gyönyörű koszorút tett a ravatalra. A temetés költségeit a cár fizette magán pénztárából.

— A spanyol anyakirályné — apáca. Madridból jelentik, hogy ott elterjedt hírek szerint a spanyol anyakirályné az a szándéka, hogy fiának, Alfons királynak házassága után kolostorba vonul. Ez a hír, amennyiben valóban bizonyulna, szokatlan volna, de nem egyedül álló. Mert arra már volt eset, hogy egy király özvegye apáca lett. Az illető Miguel Braganza herceg özvegye; a herceg 1828—34 ig portugál király volt. 1834 ben azonban lemondásra kényszerítették és az 1851. évben nőül vette Loevenstein-Wertheim-Rosenberg Adelaïne hercegnőt. Özvegye 1897-ben a francia Solesmesben lévő benedekrendi kolostorba lépett. A legutóbbi napokban a kolostor megvásárolta Ryde közelében a Wigh-kollégiumot, ahova az apácák már át is költöztek a volt portugál király özvegyével együtt, akinek ifjabb nővére ugyanabban a kolostorban van mint apáca. Mióta a kolostor Angliában van, a királyi apácát úgy Edvárd angol király, mint a királyi ház több más tagja is meglátogatta már.

— A szász király házasodik. Dresdből táviratozzák: Itteni hírek szerint a szász király a pápához folyamodott második házasságának engedélyezése iránt. Montignoso grófnő leányának, Monica hercegnőnek kiadása iránt a szász udvar valószínűleg újabb tárgyalásokat fog kezdeni.

— Újságírók Országos Szervezete. Az Újságírók Országos Szervezetének központi tanácsa vasárnap délelőtt Stauber József elnöklété alatt ülést tartott Szegeden. Ujvári Péter ügyvezető igazgató jelentést tett a szervezetet érdeklő több fontos ügyről. Elhatározta a tanács, hogy legközelebbi ülését március hó 18 án délután Budapesten, a Royal-szállóban tartja meg; ezen az ülésen résztvesznek a szervezet fővárosi tanács-tagjai és közösen megállapítják annak a közgyűlésnek határidejét, amely a szervezet fővárosi elnökét fogja megválasztani. Biró Pál tanács tag jelentést tett a fővárosi hírlapírók testületének a sajtó-szabadság megvédése érdekében indított mozgalmáról. Az intézkedésekkel tudvalevőleg a „Hírlapírók Testületi Bizottságát” bízták meg, mint permanens bizottságot, amely az Újságírók Országos Szervezetének kiküldöttével kiegészíti magát. A tanács kiküldötte a fővárosi permanens bizottságba tagokul: Stauber József elnököt, Sas Ede alelnököt, Benedek Arpád és Biró Pál tanács-tagokat és Ujvári Péter ügyvezető-igazgatót.

— Közigazgatási bizottságok ülése. Aradvár-megye közigazgatási bizottsága február hó 7 én, délelőtt kilenc órakor tartja rendes havi ülését. A városi közigazgatási bizottság ugyanezen napon d. u. 4 órakor tartja ülését.

— Nyilatkozat és párbaj. Heppes Béla dr. aradi ügyvéd legutóbb megjelent nyilatkozatát közleménye folytán többrendbeli lovagias ügy támadt. A mai nap folyamán az „Arad és Vidéke” részéről Benedek Árpád írószervező és Szudy Mémér felelős szerkesztő külön-külön provokálták Heppes Bélát. Előbbinek Nagy Sándor dr. és Sugár Jenő dr., utóbbinak Nagy Sándor dr. és Robitzek Kálmán a segédei. Heppes Béla holnap nevezi meg megbízottait.

— A szerb kormány lemondott. Belgradból jelentik: A szerb kormány ma beadta lemondását a királynak, mert Ausztria-Magyarország a kereskedelmi provizórium idejére nem hajlandó állategészségügyi egyezményt kötni.

— Az ipartestület közgyűlése. Az aradi ipartestület vasárnap, e hó 11-én délelőtt tíz órakor tartja folyó évi közgyűlését az iparosház gyűléstermében. A közgyűlésnek, az előjáráság évi jelentésének, a zárszámadásoknak, vagyonmérlegnek és a jövő évi költségvetésének tárgyalásán kívül, a következő tárgyak vannak:

A betegsegélyező pénztár kiküldöttjeinek megválasztása.

Tíz rendes előjárásági tag, két póttag és két számvető választása.

A Müller Károly lemondásával megüresedett ügyész tisztség betöltése.

Azon indítványok tárgyalása, amelyek tíz tag aláírásával legalább három nappal a közgyűlés napja előtt az előjárásághoz beérkeztek.

A közgyűlés megtartásához kétszáz kerületi tag jelenléte szükséges. Ha a március 11-re összehívott közgyűlésen a tagok határozatképes számban nem jelennek meg, úgy egy héttel később, e hó 18-án a közgyűlést a megjelent tagok számára való tekintet nélkül megtartják. Az ipartestület kandidáló-bizottsága kedden, e hó 6-án délután 4 órakor tart ülést, melyen a kisorsolt tíz előjárásági tag helyébe választandó új tagokat jelölik ki.

— Egy város zárgondnokság alatt. Az országban kevés olyan gazdag város van, mint Rózsahegy, melynek ingatlan vagyona a tíz millió koronát is meghaladja. A város minden gazdagsága mellett sem tud gazdálkodni. Ez az órási vagyon alig jövedelmez évente százharminzezer koronát. E mellett a város vezetősége felsőbb jóváhagyás nélkül nagy összegű és drága váltókölcsondot szed. Legutóbb is egy helybéli kis pénztárnévtől 6 százalékra 230 ezer koronát vettek föl. Ilyen gazdálkodás mellett természetes, hogy a községi pótdadó, amely eddig semmi volt, a folyó évben negyven százalékra emelkedett. A vármegye nem jó szemmel nézi ezeket az állapotokat s legutóbb híre terjedt, hogy Rózsahegy zárgondnokság alá helyezik. A város vezetősége azonban megijedt a fenyegetéstől, mert ma Hlinka András plébános és Nibbel József ügyvéd vezetésével nagy küldöttség járt Joób Marcell alispánnál a zárgondnokság elhárítására. Az alispán azonban nem adott biztató választ a küldöttségnek. Ugy hírlik, hogy a zárgondnok Angyal József, nyugalmazott miniszteri tanácsos, a rózsahegyi kerület volt országgyűlési képviselője lesz.

— Kardpárbaj. Az aradi vár vívótermében kardpárbaj folyt le ma ifj. Kiss Lajos megyei tiszviselő és Goldeicher Vilmos magántiszviselő között. A felek kétszer csaptak össze s a második összecsapásnál mindkét fél kapott könnyebb természetű sérülést. A párbaj oka szóbeli sértés volt. A felek a párbaj után nem békültek ki.

— Béke a vaggongyárban. A vaggongyár sztrájkoló munkásai ma reggel valamennyien megjelentek a gyárban, és ismét megkezdik a munkát. A múlt napok izgalmal teljesen eltűntek és tekintve a munkások békés hangulatát, a közel jövőben az igazgatóságnak nincs oka újabb sztrájkot tartania.

— Boraukciók Aradhegyalján. Több ízben említést tettünk már az Aradhegyaljai Szőlősgazdák Egyesületének azon üdvös mozgalmáról, amely a boraukciók rendezését célozza. Az agilis egyesület, amely méltóan képviseli a megyebeli bortermelés érdekeit, e héten rendezi az aradhegyaljai boraukciókat, amire vonatkozólag a következő sorrendet állapították meg: Március 7-én, Gyorokon a kaszinó helyiségében; március 8-án Világoson a Magyar Király szállodában; március 9-én Pankótán a volt adóhivatali helyiségben; március 10-én Borosjenőn az uradalmi park kioszk-épületében tartanak boraukciót. Az aukciók a helyi rendező bizottságok által vett hiteles minták alapján történnek. Az aukció helyén való előkóstolás a vevők részéről mindenütt az aukció napján délelőtt 10 órakor veszi kezdetét. Az aukciókra 20 szőlőbirtokos részéről több ezer hektoliter bor lett bejelentve. Az aukciók iránt érdeklődő vevők részére az árverés napján a fentebb említett községek állomásán kocsiról is gondoskodnak a helyi bizottságok, amelyek, valamint az egyesület igazgatósága is, egyebekre nézve is bárkinek szolgálnak felvilágosítással.

— Összerombolt pályaudvar. Rajecz-füredről jelentik, hogy ott szombaton reggel óriási robajjal egy hatalmas sziklatömb levált az állomás mellett levő hegyről és a peronra zuhant, amelyet teljesen összezúzott. Emberéletben szerencsére nem esett kár. A Rajec felől Zsolnára tartó vonatok a vágányra zuhant sziklatömb miatt két órai késéssel érkeztek meg.

— A kőműves sztrájk. Megírtuk, hogy a kőműves segédek az 1904-ben megkötött egyezség lejártával újabb pontozatokat terjesztettek be az iparhatósághoz. Zubor Andor iparhatósági megbízott tudatta ezt a munkaadó építésszel, felszólítván őket, hogy nevezzék meg azokat, akiket a megindítandó tárgyalások vezetésével megbíznak. Az építésszel ma eleget tettek a felszólításnak, bejelentvén, hogy részükről Bíró Ernő, Fricz József, Fodor Zsigmond, Gábor István, Szántay Lajos, Tencsinger Károly mint rendes, Probst Mihály és Reisinger Sándor mint póttagok fognak résztvenni az e hét folyamán kezdődő egyezkedési tárgyalásokon. Építési körökben teljes bizalommal néznek a tárgyalások lefolyása elé, mert a munkások újabb betervezett követeléseinek lényeges részét hajlandók teljesíteni.

— Meggyilkolt csecsemő. Kuvini tudósítónk jelenti, hogy ott ma két csósz az utszéli árokban egy halott csecsemőt talált. A két három napos gyermek szájában szénacsutak volt. Az esetről a községi előjáráság értesítette az aradi ügyészséget, amely megindította a vizsgálatot. A csendőrök széles körű nyomozást vezetnek a rejtélyes ügyben. Holnap Auszterweil László dr. és Posgay István dr. aradi törvényszéki orvosok kiutaznak a boncolás megejtése végett.

— Az aradi telefon ügye. Az Aradi Kereskedők Köre nemrégiben — a mint megírtuk, — azon kéréssel fordult az aradi postafőnökséghez hogy a telefonkezelésben mind gyakrabban előforduló zavarokat a személyzet szaporítása, esetleg a régi telefonkezelési rend visszaállítása által szüntesse meg. Szél Ernő postafelelős, az aradi posta- és táviró hivatal főnöke most hosszabb átirattal válaszolt az Aradi Kereskedők Körének, a melyben kifejtette, hogy a zavarokat a megrongált vezetékek helyreállítása és a hálózat kibővítése körül folytatott munkálatok okozták, ezek azonban nagy részt be vannak fejezve, s így a zavarok remélhetően megfognak szűnni. Azután közli a postafőnök, hogy a személyzetet kétféleképpen szaporították. A régi telefonkezelési rendet nem állíthatják vissza mivel a legtöbb vidéki város hálózatánál ez van használatban és jobban bevált, mint a régi.

— Véglegesített tanárok. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bessző Jenő, Kisfalusi István, Parócz István, dr. Perepatics István, Rimán József és Vayer Lajos aradi kir. főgimnáziumi ideiglenes minőségű rendes tanárokat rendes tanári minőségükben véglegesen meg, erősítette.

— Az ügyvédek köréből. Az aradi ügyvédi kamara közli, hogy László István dr. orosházai ügyvédet elkölözése folytán az ügyvédi lajstromból kitörölte.

— Szép fogakat csakis a Dentolin fogereme használata biztosít. Vojtek és Weiszlál. 112

NAPIREND.

Március 6. Kedd. Róm. kath. naptár: Kol. sz. — Protestáns naptár: Fridolin. — Görög-keleti naptár (február 21.): Timót. — A nap két óra 34 perckor, nyugszik 5 óra 49 perckor.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Valtozó, szeles, hideg, keleten sok helyütt csapadék.

Március 6. Az aradi kerékpár klub közgyűlése este 8 $\frac{1}{2}$ órakor (Pölzl-kávéház.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

J. Ö. (Arad.) Az adatokat teljesen hitelt érdemlő helyről kaptuk s így egyoldalú információknak nem adhatunk helyet.

Cz. Gy. (Németpereg.) No ne izéljen!

Aggkori gyöngeség

és erőtlenség ellen, mely különböző okokból, mint pl. kiállott betegségek utókövetkezményei, gyermeknél a fogzás okozta elgyengülésből stb. a SCOTT-féle EMULSIO kiváló eredményt alkalmazható.

A SCOTT-féle EMULSIO iránt senki sem fog ellenszenvet érezni, mert az határozottan jó ízű, mindenki által könnyen emészthető, minthogy az utókérdés SCOTT-féle emulgalási eljárás következtében az olaj gyorsan átmeleg a test szervezetébe anélkül, hogy bármilyen emésztési zavart okozna.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „a hátán nagy csukhalat vívó halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozáskor és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintaüveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3911.

„Városi gyógyszerár.”

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

CSARNOK.

Sherlock Holmes újabb kalandjai.

III. A csehországi botrány.

Irtá: Conan A. Doyle.

Angolból fordította: Réth László. (4)

(Folytatás.)

II.

Pont három órakor a Baker-utcában voltam, de Holmes még nem tért haza. Gazdaszszonya azt mondta, hogy kevéssel nyolc óra előtt ment el. Azon elhatározással ültem a tűzhely mellé, hogy minden körülmények között megvárom. A jelenlegi eset felkeltette teljes érdeklődésemet, és bár nem viseli magán a borzalomnak sajátos jeleit, mint azon két bűnügy, amelyet már előbb jegyeztem fel, de azért a dolognak természete és a kliensnek magas személyisége az ügynek szokatlanul különös színt adott. S a mellett nagy örömmre szolgál barátomnak tisztá, találó logikáját megfigyelni és azon mesteri módot, melylyel valami ügyet kezébe vesz. Annyira hozzászótam működésének sikeréhez, hogy a kudarcnak még csak lehetőségét sem tudtam elképzelni. Kévesel négy óra előtt egy részeges, gondozatlan haju és szakállu lovász nyitott be, akinek kipirult arca és elhanyagolt ruházata kétségtelenül zárt benyomást gyakorolt. Bár ismertem barátom rendkívüli átlátóképességét, mégis tartott egy ideig, míg bizonyossá lettem, hogy barátom áll előttem.

Könnyed fejbőlintással eltűnt a hálószobában és öt perc múlva kifogástalan eleganciával

öltözve jött ki. Kezeit zsebébe téve, kényelmesen kinyújtózkodott a kandalló előtt és jóízűen felkacagott.

— Ez igazán nagyszerű — kiáltotta és újra kacagásba tört ki és addig nevetett, míg kimerülten hátra nem dőlt karosszékében.

— No mi történt?

— Igazán mulatságos. Bizony nem találod ki, mivel foglalkoztam és mit végeztem ma.

— Fogalmam sincs róla. Valószínűleg Adler Irén kisasszony házáat vagy szokásait figyelted meg.

— Igaz, és sok érdekes dolognak jöttem a nyomára. Figyelj ide, majd elbeszélésem: Ma reggel, kevéssel 8 után mint szolgálat nélküli lovász távoztam hazulról. Mondhatom, a lovászok között kitűnő összetartás van, valóságos szabaddkőmivesség. Ha velük tartasz, mindent megtudhatsz, amire csak kíváncsi vagy. Nem sokára meg is találtam a lakást. Az országot mellett fekszik a kétemeletes villa, mely mögött mesés kert terül el. Az épület jobb részében egy kényelmes, szépen berendezett lakószoba van, melynek ablakai azzal az ostoba angol zárral vannak ellátva, melyet minden gyermek ki tud nyitni. Körüljártam, alaposan megvizsgáltam mindent, de más említésre méltó dolgot nem találtam; csak azt, hogy az istálló tetejéről a lépcsőház ablakán át könnyen be lehet a házba jutni. Hogy erről alaposabban meggyőződjem, egy kis utcába mentem, amelyben az istálló volt. Itt segittem a kocsisnak a lovakat megcsutakolni, amiért nemcsak két pennyt, pohár sört, sőt még dohányt is kaptam, hanem annyit hallottam Adler Irénről, amennyi csak érdekelt. Természetesen ezzel együtt legalább féltucat szomszédnak életrajzát is kellett meghallgatnom, ami pedig legkevesebb érdekelte.

— No és mi van Adler Irénnel? — kérdelem.

— A városrész összes férfainak fejét elcsavarja. A Serpentin Avenue összes istállójában az a vélemény, hogy ő a legelragadóbb teremtes a földön. Nagyon visszavonultan él, csak hangversenyeken énekel. Minden nap öt órákor kikocsikázik és hétre, vacsorára tér vissza. Más időben ritkán távozik hazulról. Csak egy barna, feltűnően szép férfi látogatója van, de ezt aztán gyakran fogadja. Naponta egyszer, sőt néha kétszer is jön, Godfrey Nortonnak hívják és Inner Templeből való. — No látod, milyen jó, ha az embernek kocsis ismerőse is vannak. Ezek legalább tizenkétszer hajtottak vele haza s így öt elég jól ismerik.

Miután mindezeket meghallgattam, még egyszer körüljártam Briony Lodget és terveket szőttek.

Ez a Godfrey Norton bizonyára fontos szerepet játszik a dologban. Ugyvéd, ez gyanús hangzik. Vajon miféle kapocs köti őket össze, mi lehet az oka gyakori látogatásainak? Kliense, barátja, vagy talán kedvese? Első esetben valószínűleg neki adta a képet megörzés végett, az utóbbi esetben alig hinném, de azért mégis ettől függ, vajjon a Briony-i villába, vagy a férfi Templei lakására kell a működésel terünet áttenni. Ez nagyon fontos dolog és még bonyolultabb is teheti a dolgot. Félek, hogy untatlak e részletekkel, de a továbbiak megértésére feltétlenül szükségesek.

— Csak folytasd, figyelemmel hallgatlak.

Még ott töprengtem, midőn egy szép cab hajtott a villa elé. Egy feltűnően szép, sasorru, barna bajszos férfi szállott ki belőle, kétségkívül az, akiről már hallottam. Ugy látszott, hogy nagyon siet! a kocsisnak megparancsolta, hogy várjon, ő pedig oly gyorsan ment be a lakásba, mint aki nagyon otthonosan érzi magát. Körülbelül fél órát maradt benn s én az ablakon át láthattam, hogy kezével hadonászva, izgatottan járt fel és alá a szobában. A nő nem láttam. Amint kijött, még izgatottabb volt. Midőn a kocsi szállítását megnézte arany óráját.

— Hajts, ahogy csak tudsz, mondta izgatottan, először Gross és Honkeyhez a Reigent Streetre, azután a szent Monica templomba.

Fél guinát kapsz, ha husz perc alatt megszed.

Eppen azon töprengtem, nem volna-e jó követni, midőn a kis utcából egy nyitott kocsi robogott elő. A kocsis az ajtó előtt állott meg; nagyon siettetett, mert még annyi ideje sem volt, hogy kabátját begombolja. Alig állott meg, midőn a lépcsőről egy nő rohant le és belevette magát a kocsiába.

— Fél fontot kapsz, ha 20 perc alatt a szent Monica templomnál leszel, szót a kocsishoz.

Csak futólag láthattam, de így is oly győnyörű volt, hogy egy tekintetért is szívesen meghal az ember. Az alkalmat nem mulasztottam, Watson. Azon gondolkodtam, vajjon utána fussak-e, vagy hátul kapaszkodjam fel a kocsiára, midőn szerencsémre egy egylovas jött felém. A kocsis jóformán nem is tudta, mihez kezdjen evel a kopott utassal, mikor én már bent ültem.

Fél sovereignet kap, ha 20 perc alatt le szűnk a szent Monica templomnál.

(Folytatása következik.)

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 5

Kinlát és vételkedv mérsékelt. Elkelt 15,000 méter-mázsa buza változatlan áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Zárás 12 órákor:

Buza 1906. áprilisra	16.72—16.74
Rozs 1906. áprilisra	13.66—13.68
Zab 1906. áprilisra	15.42—15.44
Tengeri 1906. májusra	13.76—13.78
Uj őszi buza 1906-ra	16.70—16.72

Zárás 6 órákor:

Buza 1906. áprilisra	16.68—16.70
Rozs 1906. áprilisra	13.64—13.66
Zab 1906. áprilisra	15.24—15.26
Tengeri 1906. májusra	13.74—13.76
Uj őszi buza 1906-ra	16.66—16.68

Irányzat lanya.

Zárás 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	670 50
Magyar hitelrészvény	790 25
Leszámitolóbank részvény	528 50
Rima-Murányi vasúti részvény	540.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	676.—
Közuti vasút	599.—
Városi villamos vasút részvény	327.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben 10.50	
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban 12.—	

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 5. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 128—130 fillérig; Öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 134—136 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 136—138 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 134—135 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 137—138 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban 135—136 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 134—135 fillérig.

Sertéselészék: Március 2. napján volt készlet 39,392 darab, március 3. napján főlhajtott 387 darab, március 3. napján elszállított 371 darab, március 4. napján maradt készlet 39,408 darab.

A hírtől sertéselészék irányzata: Kellemes.

Nemzeti Színház.

Bérlet 147. sz.

Páratlan.

Kedden, 1906. évi március hó 6 án:

A párbaj.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Henri Lavedan. Fordította: Harsányi A.

S Z E M É L Y E K:

Bolén, püspök	Várnai Jenő.	De Challes	Kápolnai J.
Dániel, abbé	Kesztyer Ede.	Ivonne	Borbélyné.
Dr. Morey	Szendrei M.	Apoló	Palóczy Pál.

Közdete este 7 és fél órákor.

NYILTÉR.*

Limbbeck János

első magy. kir. szab. érekeposzó-gyára és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Özv. Dörre Gusztávné szül. Heldenreich Etelka és fia Jenő, úgy a maguk, valamint az alulírottak nevében is fájdalom'ól megölt szívet tudatják a forrón szeretett és felejtethetetlen jó fiu, illetve gondos férj, édes apa, testvér, sógor és rokon

DÖRRE GUSZTÁV,

m. kir. folyammérnöki műszaki hivatalnoknak,

folyó évi március hó 3 án, délután 1/2, 5 órákor, életének 49 ik és boldog házasságuk 38 ik évében, rövid szenvedés után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult földi maradványai március 5-én, délután 8 órákor fognak Attila-tér 4. számú házban a rom. kath. szertartás szerint beszenteletni és a felső temetőben örök nyugalomra tétetni.

Az egésztelő szent mise a boldogult lelki üdvéért március 6 án délelőtt 10 órákor fog a főt. Minorita-atyák szentegyházában az egék Urának bemutatni.

Béke lengjen hamvai felett!

Arad, 1906. március 3 án.

Özv. Dörre Antalné, édesanyja.	Dörre Heinrichné, Dörre Tivadarné, Dörre Ferencné, Jedinger Antal, Eizenberger Károly, Tóth Gyula, Vajó Tamás és neje Heldenreich Gizella, özv. Király Gyuláné, Berta Béla és neje, Heldenreich Irma, Chrsztján József és neje, Heldenreich Ilonka, sógor és sógoróné.
Dörre Heinrich, Dörre Tivadar, Dörre Ferenc, Dörre Fani, Jedinger Antalné szül. Dörre Hortens, Eizenberger Károlyné szül. Dörre Ferenc, Tóth Gyuláné szül. Dörre Ilonka, testvérei.	

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 2891

Köszönetnyilvánítás.

Minden kedves ismerőseinknek és jóbarátainknak, akik megboldogult halottunk

Dörre Gusztáv ur

temetésén úgy személyes megjelenésükkel, mint koszoruk küldésével, és részvétnyilvánításukkal igyekeztek nagy bánatunkat enyhíteni, ez uton mondunk hálás köszönetet.

Arad, 1906. márc. 5.

748

A gyászoló család.

Angol női
costüm kelmék

csak a kizárólagos
posztógyári raktárban
kaphatók.

Leichner és Fleischer
Arad, Szabadság-tér 17. 072
Telefon szám 475.

A nmlts. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott

Aradvármegye nagy fal Térképe

108—144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 koronáért

vászonra huzva 7 korona,

vászonra huzva léccel ellátva 8 koronáért

kapható

kiadóhivatalunkban.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ily potom áron beszerezhető.

Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi-ruhákat, utazó bundákat, háló-, ebédlő- és más bútorokat a legmagasabb áron veszek és eladok rendkívül olcsó árak mellett. Kivánatra házhoz is megyek. Frakk öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH A.

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz., az „Arany ABC” mellett. 251

Kérem a czéget nem össze-
tévesztetni!

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb mennyiségben míg a készlet tart, akár waggonkint Kurtics állomáson, akár kisebb mennyiségben a helyszínen Iratoson hidmérlegelve,

eladó.

Bővebbet 154

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.

Lugoson (Krassó-szörénymegye)

a piactéren egy modernül berendezett

fényképészeti műhely

teljes felszereléssel, beállott haláleset miatt

azonnal eladó.

A vevő az e célra épített műtermet is bérbe kaphatja.

Bővebb részletek megtudhatók: 728

Haloska Károlynál, Lugoson.

ajtiszta

szőlőoltványokat,

gyökeres fás oltványokat, a legjobb bor és csemegefajkból ajánl megvételre

Hámory-gazdaság.

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Arad, Deák Ferenc-utca 3 sz. Telefon 229.

Nekem már

nem kell reklam.

Mert mindenki tudja, hogy

SZILÁGYI MÁRTON

műórák

a m. kir. államvasutak szállítójánál a színház oldala mellett

minden órajavítás csak 90 kr.

Óraüveg 10 kr. mutató 5 kr.

Egy ébresztő-óra frt 1.40.

Raktáron mindennemű zseb- és falórak bámulatos olcsó árak mellett, a színház oldala mellett.

Inga, vagy bármilyen nemű fali óráért házhoz küldök és pontosan megcsinálva haza szállítom. Csak egy levelezőlapot tessék írni. 272

Hölgyek figyelmébe!

Ajánlja magát gyakorlott,
Budapesti

arcz, kéz, (manikür)
hajapoló s hajfestő.

Házhoz is megyen. 301

Szíves párfogást kér

Varga Jusztime

Árpád-tér 3. szám,

— I. em. (jobbra) ajtó 6. —

PRO HIRDETÉSEK.

AKI

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
velősterü-
letet.halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

AKI

visszatérni vótál vagy bérbevételei esél-
jéből keresel;

AKI

visszasíj állást betölteni kíván: legelőse-
sabban ér csélt, ha az

"ARADI KOZLONY"

Kis hirdetési

rovatát használja.

Veszek könyvtárakat,

egyes könyveket és hangjegyeket legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyv-, papír- és zeneműkereskedése, könyv- és zenemű kölcsöntára, Aradon. 264

Hels Victor

törvényszéki bejegyzett és az egész országban bevezetett hitel-tudósító irodája Aradon, Tőkölly tér 6. sz., Frik-ház. Alapítatott 1898 221

Kiadó lakás.

Gyár-utca 21. szám alatt 4 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel bíró ház, parkirozott udvar, egy hold területű szőlőskerttel, május hó 1-től kiadó. Bővebbet Czukor Lászlónál, Boros Béni tér 11. szám. Telefon 485. 689

Szalonna,

zsir, füstölt húrok, szalámi, fűszertés húrok, kolbászok és minden hentes árut ajánlok a legjutányosabb áron mellett. Garay Károly. Árpád-tér 4. szám alatti hentes-áru üzletben. 708

Keresek

gőzmalmom intézői állására egy egyént, a ki jó írással rendelkezik, s a román nyelvet tökéletesen bírja. Ajánlatok hozzám, Éllás Salamon gőzmalomtulajdonos, Ó-Pécska intézendők. 720

Kiadó!

A II. emeleten a Hunyadi-utca és Szabadság-térre nyíló ablakokkal, 2 szoba és hálófülke, előszoba, konyha, éléskamra; az I. emeleten 2 utcai és 1 udvari szoba és mellékhelyiségek; továbbá egy udvari lakás 3 szoba és mellékhelyiségek május 1-től kiadó. 716

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős papírból egész vaszon kötésben bőr szerűvel 500 oldal tartalommal 24 kor. Kaphatók Ingusz I. és Fla. Könyv és papírkereskedés. 285

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

Tisztelettel tudomására hozom mélyen tisztelt helybéli és vidéki vevőimnek, hogy az aradi hölgyek kényes izlését kielégítendő 14 napra

Párisba utazom

és f. hó 17 én a legdivatosabb újdonságokat hozom magammal.

A télen át saját műhelyemben készült ernyők olcsóbban, mint bárhol beszerezhetők. 222

Ernyő javításokat elfogadok.

Nassan R.

nap és esernyő készítő

Arad, Szabadság tér 18. Rosenblüh H. és Társa cég mellett.

4456—1906

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi minisztériumnak körrendelete nyomán ezennel közhírré tesszük, hogy a Német birodalommal kötött állategészségügyi egyezmény folyó évi márczius 1-én életbe léptetve, az „Állategészségügyi értesítőben” közzétettek az egyezményben (s az ennek zárjegyzőkönyvében foglalt rendelkezések, úgy az egyezménynek a magyar korona országában való végrehajtása érdekében szükséges utasítások.

Az „Állategészségügyi értesítőből” elegendő készlet áll rendelkezésre s ez a nyomtatvány az érdeklődőknek portómentesen fog megküldetni, ha az illetők ez iránt a m. kir. földművelésügyi minisztérium III/3. ügyosztályához címzett levélben, vagy levelező lapon fordulnak és pontos címet közölnek.

Arad, 1906. évi márczius hó 8. A városi tanács.

Ajánlati felhívás.

Vb. Panker Viktor lakatosmester csődtömegéhez tartozó a csődleltár 1—3., 5—10., 12—13., 15—18., 24—28., 30., 34—57., 59—62., 66—73., 79—81., 84—102., 104—120., 122—124., 126., 129—131., 133., 134., 136—142., 145., 147., 149—151., 153., 158—160., 163., 164., 166., 168—184., 186—194., 196—206., 209—256., 258—263., 265—341., 343—357., 359—365., 367—369., 372—374., 376—378., 380—382., 383—386., 388—399., 402—416., 418—431., 433—463., 467—470., 472., 473., 477—498., 500—503., 508., 514., 516., 518—521., 523., 524., 528—542., 546—548., 550—552., 554., 556—600., 602—605., 607—638., 640—644., 647., 648., 650—686., 688—691., 693., 695—702., 706., 708—713., 716—722., 724—739., 741—817., 819—840., 842—844., 847—855., 857., 860., 862., 863., 866—870., 872—875., 877—886., 889—894., 896—901., 904., 906., 909., 912—914., 919—925., 927—929., 932—941., 943., 944., 945., 949—970., 974., 977., 980—982., 985., 988., 989., 999., 1001. tétel számai alatt felvett 17665 korona és 72 fillerre becsült lakatos szerszámok, gépek, géprészek, vaseszközök, különféle vasak, a csődtömeg javára értékesíttetnek. Azok, kik a felsorolt ingókat egyben megvenni óhajtják, hogy zárt ajánlataikat 1000 korona banatpénzzel ellátva, legkésőbb folyó évi márczius hó 15. napján, alólirott csődtömeggondnoknál nyújtsák be.

Az ajánlatok felett a csődválasztmány 3 nap alatt határoz. Kinek ajánlata elfogadtatik, az a megvett tárgyakat, a vételár teljes kinyerítése ellenében azonnal átveszi és köteles azt a helyszinéről rögtön elvitetni. Az illetéket vevő viseli. A tárgyak megtekintése végett ajánlatot tevők alólirott csődtömeggondnoknál jelentkezzenek, esetleg közvetlen a helyszinén kérdezősködjenek.

Felvilágosítást csődtömeggondnok készséggel nyújt. Aradon, 1906. február 15.

Jóforgalmu szatócsüzet

Teleky-utca 25. szám alatt eladó. 730

Szakiskolázott,

levizsgázott és szakképzettségű bíró, magyarul-románul beszélő, írástudó erdőőr az erdészetről — bárhol — alkalmazást keres. Szíves megkeresések (995) Kilencz-százkilenczvenöt házszám alatt Ó-Pécskán intézendők. 746

187—1906 g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Baross-parkban építendő nyilvános illemhely munkálatainak elvállalása iránt folyó évi márczius hó 12-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1742 korona 76 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5°/_o-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1906. évi márczius hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k. ügyvező.

Karlsbad fölösleges!

Gyomorhajoknál, májbajnál, szédülés, fejfájás, agyvértódulás, haspuffadás, székrakadás, bélrenyheség, aranyér, elhízási hajlam ellen gyors biztos hatása

„Thermalia.”

Utastással 5 kor. 744

Kis gyógytárában, Tiszadob.

Vegyeskereskedés!

Orsovai duna-hal!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy Aradon, Deák Ferencz-utca 39. sz. alatt van, a Sebessy-féle asztalos áruk gyárával szemben az orsovai halhoz címzett Breger I. özég üzlete szombaton egész nap zárva, vasárnap egész nap nyitva van.

Legjobb és legalkalmasabb purim ajándékok szép friss halak.

Minden nap kis küldeményű friss duna halak érkeznek. Halak kilója 30 krajczártól feljebb kaphatók. Kedden és csütörtökön nagy tok-halak érkeznek, szerdán érkezik a legfinomabb lazac. A nagyobb és finom halakat kérem előre rendelni. — Ezenkívül érkeznek naponta potyka, harcsa és nagy fogas.

Továbbá kaphatók mindenféle déli-gyümölcsök és zöld főzelékek.

Felhívom az uraságok b. figyelmét, kiknek zöldség-ujdonságaik vannak, azokat a legmagasabb áron megveszem szállításra.

A halak Etes Ármin ur főközületében ugyanazon áron kaphatók, mint nálam. A nagyérdemű közönség becses partfogását kerli

Luttwak I.

343 teljhatalmu üzletvezető.

Postai megrendeléseket Luttwak I. Arad, Deák Ferencz-utca 39. szám alá kérem intézni, ahol azok a következő órán belül lelkiismeretesen lesznek elintézve.

5610—1905. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ujaradi kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Parecz Béla végrehajtatónak, Mergl Ferencz végrehajtás: szenvedő elleni 100 kor. tőke és járulékal iránti végrehajtási ügyében az ujaradi kir. járásbírótság területén levő Zádorlak községben fekvő, a zádorlakai 846 sz. tjkvben A. I. 1. sor, 503—504/a. hrsz. a Mergl Ferencz végrehajtás alatt nem álló Metzger Rozina nevében álló 804—805. összeirasi szám a ház, udvar és kertből álló egész ingatlanra az árverést 704 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1906. évi márczius hó 26 ik napján délelőtt 9 órakor Zádorlak község község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10°/_o-át, vagyis 70 korona 04 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Uj-Aradon, a kir. járásbírótság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1905. évi december hó 31-én.

Dr. Mülek Lajos,

vb. Panker Viktor csődtömeggondnoka.

Kovácsics,

kir. járásbíró.

Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu
tanulónak
felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

**Tégla,
Cserép**

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenyze téglagyárában

Mikalán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206-255

Gyári " 515.

Rendelések felvétetnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Rákóczy-u. 28. sz. lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen saját igámmal házhoz szállítom. — A gyárba saját új műtáram vezet. 84

M. kir. szabadalmazott

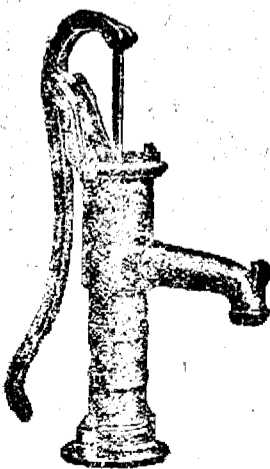
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyári árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak héjak és egyéb tisztátalanságok azonnal továbbbittatnak, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyo szelepekkel. Közsegeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálat t. — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gummirózott kender-csövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csövekkel

olcsóbbak és jobbak, mint bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi locokendő és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Egy borprés eladó.

50 százalék megtakarítás a fűtésnél!

A legjobb találmánya

„Ilona“-brikett

mely kötőanyag nélkül készül, az összes fűtőanyagok közül a legtekélyesebb, szagtalan, tartós parázsszal ég, nincs salakja, nem kormol, nem füstöl és nem piszkít, és a legolcsóbb fűtőanyag. A kőszénél nem drágább és kétszeres fűtőképességgel bír. — Egyetlen kísérlet meg fog mindenkit győzni a fűtőanyag páratlan előnyeiről. — Megrendelhető:

Altmann Ede

főelárusítónál

287

Wesselényi és Kis Ernő-utczák sarkán,

☛ Telefon szám 48. ☚

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan zser szeplők, májoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában.

Fagyástól eredő bütykök

eltávolítására,

fagyási viszketegység biztos megszüntetésére

kiválóan jó hatásu a

„Hajós“-féle fagybalzsam.

Ára 1 üvegnek 70 fillér.

Felséges, páratlan a maga nemében kitűnő zamatu

Szultán-rum-mal

a legélvezetesebb thea ital készíthető.

Ára 1/4 literes üvegnek 1 kor. 60 fillér, 1 liter 3 kor.

A legtartósabb és használatban a legkellemesebb valódi orosz gummi-szivacsna

dekája 70 fillér.

Penti szerek kaphatók:

Hajós Arpád

gyógyszertárában

3861

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyenazzal szemben.

Schveffer és Vörös

virágkereskedésük

Aradon, Minorita-palota.

Elfogad a legjutányosabb árakban

koszoru, csokor

és egyéb

virág-diszítések.

Parkirozásokra tervvel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk. 645

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszerök 14 karatos atanybói és finom ezüstből, ugyszintén arany, ezüst, orosz tulaezüst és mindennemű fém és inga, fa i, ébresztő órák rendkívül nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órák és ékszerésznél

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,

regi színház épület. 232

Mielőtt

kávét vásárolna,

kérem tegyen egy próbavásárlást a híressé vált

Palermo pörkölt kávéból,

amely ugy tejes, mint fekete kávénak valami fenomenális finom, ize, aromája páratlan, az idegekre nem ártalmas, szapora és igen kiadó. Hetenként kétszer friss pörkölés; eredeti 1/4 és 1/2 kilós csomagolásban csakis egyedül

Dürr Gusztáv

főszekerkeskedésében kapható

a városhazzal szemben.

Értéktelen utánzatoktól óvakodni; minden csomag cégem nevével és ólompecsétemmel van ellátva. 195

Esztergályos-műhely

áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közsönség szives tudomására hozni, hogy 658

esztergályos-műhelyemet

megnagyobbítva

Karolina-utca 3. sz. a. helyeztem.

Elvállalok minden az esztergályos szakmába vágó új és javításimunkákat jutányos árak, pontos és gyors kivitelben.

Hordó-csapokat minden nagyságban raktaron tartok

Szives támogatást kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

Rossu Miklós,

esztergályos

Aradon, Karolina-utca 3.

HAZAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NÁDOR-UTCZAI FIÓKJA

Alaptőke 15,000.000 kor. BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCZA 18. Tartalék 2,225.000 kor.

Sürgőnyczim: Nádorutczai Hazai Bank. Telefonszám: 86-01.

Biztos tőkebefektetés és legolcsóbb sorsjegyek
a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület új nyereménykötvényei.Az első ciklusban évenként háromszor
június 5, október 5, február 5

300.000

600.000

300.000

Koronás főnyeremények

40.000 és 20.000, 50.000
és 20.000, 40.000 és 20.000

Koronás melléknyeremények kerülnek sorsolásra

Egy évi nyeremények összege:

1,571.000 kor.

Minden egyes sorsjegy

okvetlenül kisorsoltatik.

A nyeremények főösszege:

32,221.300 kor.,

a törlesztési huzások főösszege:

36,938.750 kor.

mind az öt ciklusban.

A vevőnek a rendkívül előnyös nyereményhúzás kon való játék csak a vételár kamataiba kerül, mert a nyeremény legkisebb és a törlesztéses huzásnál sorsolt nyereménykötvényért járó nyeremény-szelvény árfolyamértéke jóval több, mint a sorsjegyek mai ára.

Minden egyes nyereménykötvény, illetve a kötvény kisorsolása esetén az arra kiadandó nyeremény-szelvény az összes nyereményhúzásokon végig — tehát 70 éven át — játszik, e szerint többször is sorsolható nyereménnyel.

A nyereménykötvényeknek biztosítékát az államnak, városoknak és községeknek nyújtott kölcsönök képezik és a törlesztések, valamint a nyeremények pontos kifizetéseért a Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület összes vagyonával külön is kezkesedik. Ezeket a nyereménykötvényeket adjuk:

a) készpénzfizetésre a mindenkor pontos napi árfolyamon darabonként 20 korona foglaltó kikötve. A sorsjegyekre kivonatra igen jutányos feltételek mellett megfelelő előleget nyújtunk.

b) az 1883. XXXI. t.-cz. értelmében kiállított részletvekre.

18 havi 10 koronás, vagy 32 havi 6 koronás részletre.

1906. márczius hó 15-ig beérkező rendeléseknél intézetünk ezeken az arakon árfolyamemelés esetén sem változtat.

Már az első részletnek postautalványon való beküldése után megküldjük a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó törvényesen kiállított részletívet, melynek alapján a vevő azonnal megszerzi a kizárólagos játékjogot.

a) KÉSZPÉNZFIZETÉSRE:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utczai fiókja, Bpest, V., Nádor-u. 18. Sziveskedjenek részemre a napi árfolyamon számítva készpénzfizetés ellen darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi nyereménykötvényt küldeni. Mai postával küldök Önöknek foglaltó darabonként 20 koronát azaz összesen koronát, míg a hátralékos összeget sziveskedjenek utánvétellel beszedni.
folyószámlán hitelezni.

Kelt.....

A megrendelő neve:.....

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme:.....

Megrendelési jegy:

b) RÉSZLETIVRE:

Hazai Bank Részvénytársaság Nádor-utczai fiókja, Bpest, V., Nádor-u. 18. Megrendelek Önöknél a prospektusokban foglalt feltételek szerint az 1883. XXXI. t.-cz. értelmében kiállítandó részletvekre darab Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületi nyereménykötvényt. A vételárat darabonként koronás havi részletben fogom törleszteni. Az első részlet összesen kor. ma postautalványon küldtem címükre.

Kelt.....

A megrendelő neve:.....

(olvasható aláírás)

Pontos lakáscíme:.....

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a tisztelt helybeli és vidéki közönségnek, valamint vendégeim szives tudomására hozni, hogy

BRAUN és SCHUCH

cég alatt fennálló

Millenium sörcsarnokot és éttermet,

melynek 10 év óta beltágja vagyok, társam: Braun Gusztáv barátságos uton történt kilépése folytán

mai napon átvettem és ezentúl a saját nevem alatt fogom tovább folytatni.

A midőn saját cégem alatt álló

715

„MILLENIU M“

sörcsarnokra és étteremre

a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni bátor vagyok, egyuttal kérem, hogy minél számsabb látogatásaikkal megtisztelni kegyeskedjenek.

Főtörekvésem lesz, hogy t. vendégeimet kitünő italokkal és jó konyhával szolgáljam ki.

Kiváló tisztelettel

SCHUCH FERENCZ.